Выдаецца з 16 студзеня 1998 г.
Галоўны рэдактар Ігар Германчук
Заснавальнік Павел Жук
Выдавец — рэдакцыя газеты НАВІНЫ
Наклад 21 390.
Адрас для карэспандэнцыі:
220088, г.Мінск,вул. Іванаўская, 56.
Тэл/факс: 236-85-49

НАВІНЫ

Пятніца, 15 траўня 1998 г. | № 50 | Кошт свабодны

СВАБОДА

Забаронена 24 лістапада 1997 г.

Галадоўка скончылася шпіталем

Гісторыя педагога з Асвейскай школы-інтэрната Верхнядзвінскага раёна, які на мінулым тыдні абвясціў галадоўку, атрымала сумны працяг — чалавека шпіталізавалі.

Як мы ўжо паведамлялі, выхавацель школы-інтэрната Пётр Ермачкоў сваёй галадоўкай на працоўным месцы дамагаўся для школы дадатковага фінансавання. Ён цэлы тыдзень адмаўляўся прымаць ежу. На трэці дзень да галадоўкі выхавацеля далучыліся і дзеці, але Ермачкоў угаварыў вучняў яе спыніць. Падчас галадоўкі ў школу-інтэрнат неаднаразова прыязджала раённае і абласное начальства з Верхнядзвінска і Віцебска, але выканаць патрабаванні Ермачкова чыноўнікі адмаўляліся, заяўляючы, што ў бюджэце няма сродкаў. Раённы пракурор нават спрабаваў абвінаваціць Пятра ў арганізацыі галадоўкі дзяцей.

Улады аказвалі ўціск і на дырэктара школы-інтэрната, каб той звольніў Ермачкова, але дырэктар адмовіўся, бо ў школе і так няма каму працаваць. Замест канкрэтнай дапамогі дзецям-сіротам раённыя ўлады арганізавалі праверку фінансавай дакументацыі школы-інтэрната. Тым часам дапамагчы Асвейскай школе ўзяліся актывісты Свабоднага прафсаюза, якія арганізавалі збор адзення, цацак, медыкаментаў і грошай для асвейскіх дзяцей-сіротаў.

Язэп СІНІЦКІ

Загад № 33 у дзеянні

Афіцэры КДБ пачалі выконваць загад свайго шэфа Уладзіміра Мацкевіча, задакументаваны ў чэкісцкай канцылярыі пад нумарам 33.

Нагадаем, што і этым загадам старшыня КДБ распарадзіўся папярэджваць беларускіх грамадзянаў *«аб недапушчальнасці незаконных дзеянняў»*. Не прайшло і месяца, як з'явіліся першыя «папярэджаныя».

У мінулую сераду загадчык аддзела ўпраўлення КДБ па Мінску і Мінскай вобласці Уладзімір Шабан выклікаў да сябе маладафронтаўцаў Вадзіма Канапацкага і Віталя Умрэйку і прапанаваў ім падпісацца пад пратаколам, у якім значылася, што яны папярэджаныя аб наступным: *«Падобныя ўчынкі, калі не будуць зробленыя неабходныя высновы, могуць прывесці да злачынства і мець вынікам крымінальную адказнасць»*. Якія канкрэтна дзеянні Канапацкага і Умрэйкі меліся на ўвазе — не тлумачыцца. Хлопцы пераканаными, што гаворка ішла пра іхні ўдзел у акцыі падтрымкі палітычных вязняў Паўла Севярынца і Аляксея Шыдлоўскага, якая прайшла ў Мінску 2 траўня. Пасля шэсця Вадзім Канапацкі ў ліку іншых дзесяці чалавек быў затрыманы міліцыяй і атрымаў па рашэнні суда 10 сутак арышту за *«выкрыкванне антыпрэзідэнцкіх лозунгаў»*.

Дарэчы, пасля з'яўлення ў друку загада № 33 прэс-служба беларускіх чэкістаў запэўнівала грамадскасць, што злоўжываць «папярэджаннямі» яны не будуць. І ўвогуле, што гэта цалкам дэмакратычная практыка, што накіраваная яна не супраць палітычных апанентаў, а супраць патэнцыйных парушальнікаў крымінальнага кодэксу.

Цяпер даводзіцца адзначыць, што ўпершыню загад № 33 быў выкарыстаны ў дачыненні менавіта да апазіцыянераў. Прычым, маладых і актыўных — якраз Вадзім Канапацкі і Віталь Умрэйка былі заяўнікамі акцыі 2 траўня ў падтрымку палітвязняў.

Алег ГРУЗДЗІЛОВІЧ

Мітрапаліт у званні генерала

Архіепіскап Беластоцка-Гданьскі Сава абраны кіраўніком Польскай аўтакефальнай праваслаўнай царквы. Ён зойме пасаду, якая тры месяцы была вакантнай пасля смерці папярэдняга мітрапаліта Васіля.

Такое рашэнне прыняў у аўторак Сінод праваслаўных епіскапаў Польшчы. Новы мітрапаліт Варшаўскі нарадзіўся ў праваслаўнай сям'і на Падляшшы, скончыў Польскую акадэмію хрысціянскай тэалогіі і багаслоўскі факультэт Бялградскага універсітэта. У пачатку 90-х гадоў архіепіскап Сава быў прызначаны галоўным праваслаўным капеланам Войска Польскага і атрымаў званне генерала. Адразу пасля свайго абрання на пасаду мітрапаліта Варшаўскага і ўсёй Польшчы архіепіскап Сава заявіў, што будзе падтрымліваць добрыя адносіны з кіраўніцтвам каталіцкага Касцёла і прадстаўнікамі іншых канфесіяў, а таксама клапаціцца аб стабільнасці і нармальным развіцці праваслаўя ў Польшчы.

Нагадаем, што Польская аўтакефальная праваслаўная царква мае больш за 300 прыходаў на ўсёй тэрыторыі краіны і налічвае прыкладна 700 тысячаў вернікаў, большасць з якіх складаюць беларусы Беласточчыны.

Альгерд НЕВЯРОЎСКІ

Тры прэміі па 20 тысяч долараў

Кіраўніцтва Еўрапейскага саюза і ўрад ЗША ўзнагародзілі прэміямі «За дасягненні ў галіне дэмакратыі» беларускія арганізацыі Хартыю-97 і Хельсінкскі камітэт, а таксама асабіста кіраўніка Цэнтра праваой абароны СМІ Беларускай асацыяцыі журналістаў Міхаіла Пастухова.

Прэміі ў памеры 20 тысячаў долараў кожная ўручыць у панядзелак пасол Вялікабрытаніі Джэсіка Пірс, якая адначасова з'яўляецца прадстаўніком Еўрасаюза ў нашай краіне, паколькі сёлета менавіта Брытанія ўзначальвае ЕС.

На якія патрэбы пусцяць свае грошы Хельсінкскі камітэт і Міхаіл Пастухоў — пакуль невядома, а вось хартысты ўжо вырашылі, куды патрацяць «зялёныя». Як нам паведаміў прэс-сакратар Хартыі-97 Алег Бябенін, 10 тысячаў долараў пойдуць на падтрымку сем'яў палітзняволеных і пацярпелых ад рэжыму, 5 тысячаў — на ўмацаванне структураў Хартыі ў правінцыі і яшчэ 5 тысячаў — на інфармацыйную падтрымку кампаніі, выданне праваабарончага бюлетэня і на прэміі журналістам, якія пішуць на тэму абароны правоў чалавека.

Альгерд НЕВЯРОЎСКІ

У Брэсце ёсць усё. Нават уран

Брэсцкія ўлады ламаюць галаву, як ліквідаваць два забруджаныя радыяцыяй участкі.

Адзін з іх знаходзіцца на тэрыторыі чыгуначнага вузла «Заходні», а другі — у цэнтры Брэста, у раёне вуліцы Маскоўскай і парку Свабоды. Мэр Брэста Генадзь Масько ў размове са мной сказаў, што небяспечныя зоны агароджаныя, але іх ніхто не ахоўвае. Значыць, яны даступныя для асабліва цікаўных.

Гэтыя радыяцыйна забруджаныя ўчасткі з'явіліся ў Брэсце задоўга да чарнобыльскай катастрофы. Пачынаючы з 50-х гадоў Савецкі Саюз увозіў з краінаў Усходняй Еўропы жывую уранавую руду, якую ў Брэсце салдаты рыдлёўкамі перагружалі з вагона ў вагон. Далей груз накіроўваўся на расійскія абагачальныя прадпрыемствы. Значная колькасць уранавай руды аказалася рассыпанай уздоўж чыгункі. Доўгі час жыхары Брэста нават не падазравалі, што жывуць побач з радыяцыяй, бо аб'екты былі засакрэчаныя. У 1991 г. украінскія спецыялісты правялі даследаванне небяспечных участкаў. Аказалася, што на гэтых пляцоўках аб'ём грунту, забруджанага радыем-226 і уранам, складае больш за 21 тысячу кубоў. Радыенукліды пранікі ў глебу на глыбіню да 1,6 метра. Адзін з радыеактыўных участкаў знаходзіцца прыкладна ў 800 метрах ад гарадскога вадазабору. Украінскія спецыялісты знайшлі ў грунтовых водах палоній-210, канцэнтрацыя якога ў 5 разоў перавышае дапушчальны ўзровень.

Цяпер радыяцыйную сітуацыю на абодвух уранавых участках у Брэсце даследуюць спецыялісты з аб'яднання «Белгеалогія». Як паведаміў мне начальнік радыеэкалагічнай партыі «Белгеалогіі» Васіль Лосіч, спецыялісты дэталёва вывучаюць, на якую глыбіню ў глебу пранікла радыяцыя і што ўтрымлівае вада. Першыя вынікі даследаванняў чакаюцца толькі напрыканцы траўня. Па словах В.Лосіча, распачаць рэкультывацыю глебы можна недзе ў верасні. Пакуль што не вырашана канчаткова, ці вывезуць радыяцыйную глебу (яна лічыцца радыеактыўнымі адходамі) у 30-кіламетровую чарнобыльскую зону, або яе давядзецца схаваць у магільніках дзе-небудзь у Брэсцкай вобласці. Перамяшчэнне радыяцыйных адходаў патрабуе вялікіх фінансавых выдаткаў і спецыяльнай тэхнікі. Што да фінансаў, то мэр Брэста пакуль не можа нават прыблізна сказаць, колькі сродкаў спатрэбіцца для рэкультывацыі забруджаных участкаў.

Мэр Генадзь Масько лічыць, што ўранавыя пляцоўкі *«не ўяўляюць вялікай небяспекі»*. На маё пытанне, ці тлумачыцца гараджанам хоць па мясцовым радыё іх «малая» небяспека», мэр адказаў коратка: *«Гэта не вашыя пытанні»*. Гаварыць пра ўзроўні радыяцыі ён таксама не палічыў патрэбным. Прадстаўнік Брэсцкага гарадскога камітэта па экалогіі Алег Жамчужны наогул адмовіўся гаварыць на гэтую тэму, заявіўшы, што на спецыяльнай нарадзе ў міністэрстве па надзвычайных сітуацыях і абароне насельніцтва ад наступстваў чарнобыльскай катастрофы начальства забараніла даваць прэсе інфармацыю пра радыяцыю ў Брэсце, каб *«не будараждаць грамадскасць»*.

Алесь ДАШЧЫНСКІ

КАДРЫ Надакучыла трымаць калгасы

Украінцам трэба мяжа

А Мясніковічу — цукар

Сустракаючыся з кіраўніком адміністрацыі прэзідэнта М.Мясніковічам, пасол Украіны ў Беларусі Анатоль Дронь абмеркаваў праблемы паскарэння ратыфікацыі дагавора аб дзяржаўнай мяжы.

Як паведамілі ў МЗС Украіны, украінскі бок выказаў меркаванне, што ўступленне дагавора ў сілу будзе адлавядаць інтарэсам абедзвюх дзяржаваў і атмасферы ўзаемаразумення ў Еўропе. Канстатавалася, што прыярытэтам цяперашніх адносінаў паміж дзвюма краінамі з'яўляецца выкананне ранейшых дамоўленасцяў.

Акрамя таго, абодва бакі выказалі зацікаўленасць у нарошчванні тавараабароту паміж дзвюма дзяржавамі, павялічыўшы ўвоз з Украіны ў Беларусь цукру, алею, збожжа і іншых прадуктаў харчавання.

Швейцарыя хоча сябраваць з Беларуссю, але...

Адносіны паміж Беларуссю і Швейцарыяй не вызначаюцца інтэнсіўнасцю і наяўнасцю прагрэсу, лічыць начальнік аддзела палітычных зносін Дэпартамента замежных справаў Швейцарыі Франц фон Дайнікен.

Гэтае меркаванне ён выказаў падчас сустрэчы з беларускімі журналістамі на мінулым тыдні ў Берне. Сп.Дайнікен адзначыў, што паміж дзвюма краінамі няма істотных праблемаў у палітычных зносінах, аднак эканамічнае супрацоўніцтва пакідае жадаць лепшага і яго патэнцыял далёка не вычарпаны. Па словах высокапастаўленага дыпламата, негатыўнае ўражанне на шматлікіх швейцарцаў зрабіў рэферэндум 1996 года. Калі б у Беларусі існавалі стабільныя палітычныя і эканамічныя ўмовы, Швейцарыя, як заўважыў сп.Дайнікен, інвеставала б у беларускую эканоміку больш актыўна; дзелавыя колы Швейцарыі хочуць быць упэўненыя ў тым, што эканамічныя рэформы ў Беларусі носяць пастаянны і незваротны характар.

Экалогія

«Еўропа – наш агульны дом»

У Мінску плануецца правесці міжнародную экалагічную канферэнцыю з серыі «Еўропа — наш агульны дом» па праблемах прадухілення катастрофы ў Балтыйскім і Паўночным морах. На іх дне з часоў Другой сусветнай вайны ляжыць вялікая колькасць атрутных рэчываў, і эксперты прагназуюць, што ў 2002—2005 г. можа пачацца сапраўднае бедства.

БелаПАН

Антончыка не бяруць нават грузчыкам

Былы дэпутат Вярхоўнага Савета Сяргей Антончык паспрабаваў уладкавацца рабочым на Мінскі трактарны завод, але атрымаў адмову. Вядомага апазіцыянера не ўзялі нават грузчыкам у чыгуначны цэх, дзе самая брудная праца і мізэрная зарплата. Па словах Антончыка, у аддзеле кадраў МТЗ яму шчыра заявілі: «Хіба вы не ведаеце палітычнага становішча? Вас загадана ні ў якой якасці на працу не браць. Загад прыйшоў зверху».

Славуты барацьбіт з карупцыяй Сяргей Антончык у 1996 годзе быў звольнены «па скарачэнні штатаў» з Мінскага аб'яднання БелВАР, дзе ён адпрацаваў 17 гадоў гальванікам. Апошні час Антончык быў беспрацоўным і вось цяпер вырашыў уладкавацца на трактарным заводзе. Былы дэпутат прапанаваў сябе ў якасці гальваніка, электрыка, свідравальшчыка, але яму адказалі ў аддзеле кадраў, што попыту на гэтыя прафесіі на трактарным няма. Затое знайшлася вакансія слесара-зборшчыка ў корпусе зборкі трактароў. Каб яе заняць, трэба было прайсці стажыроўку. Антончык пагадзіўся стаць вучнем слесара-зборшчыка, але і тут яго чакала расчараванне. 5 траўня, калі ён ужо прайшоў медыцынскі агляд і інструктаж па тэхніцы бяспекі, кіраўнік аддзела кадраў Кушмар паведаміў Антончыку, што месца ўжо занятае і ў ягоных паслугах няма патрэбы. Не супакоіўшыся, былы дэпутат сам знайшоў вакансію грузчыка ў чыгуначным цэху. І вось тады, па ягоных словах, ён і пачуў у аддзеле кадраў шчырыя словы наконт «палітычнага становішча» і «загаду зверху».

Сяргей Антончык.

Аднак у аддзеле кадраў сцвярджаюць, што нічога падобнага Антончыку не гаварылі. А чаму не ўзялі на працу? Аказваецца, Антончык сам вінаваты. Маўляў, ён вельмі доўга праходзіў медагляд, а месца вучня слесара-зборшчыка чакаць не будзе — узялі іншага чалавека. А што тычыцца «пасады» грузчыка, дык Антончык і тут даў маху. «Прынёс паперу з невядома чыім подпісам замест рэзалюцыі начальніка цэха... Дык ці можна ж было яму давяраць?» — кажа начальнік аддзела кадраў Яўген Кушмар. А ўвогуле, калі генеральны дырэктар МТЗ дасць загад працаўладкаваць Антончыка грузчыкам, то ён, Кушмар, будзе не супраць.

Дарэчы, мы запыталі Антончыка, чаму ён так упарта спрабуе ўладкавацца менавіта на дзяржаўнае прадпрыемства. *«Я рабочы, і маё месца ля станка побач з рабочымі,* — адказаў былы дэпутат. — *А займацца кабінетнай палітыкай ці палітычным бізнесам, як дэпутаты 13-га склікання, я не збіраюся».* Зараз Антончык «штурмуе» аддзел кадраў іншага буйнога прадпрыемства ў Мінску.

Алег ГРУЗДЗІЛОВІЧ

За што сядзелі?

Суд Цэнтральнага раёна Мінска спыніў справу супраць лідэра Беларускай сацыял-дэмакратычнай партыі Народная Грамада Мікалая Статкевіча.

Нагадаем: супрацоўнікі міліцыі абвінавачвалі М.Статкевіча ў тым, што на Дзень працы 1 траўня калона дэманстрантаў, на чале якой ішоў лідэр сацыял-дэмакратаў, адхілілася ад маршруту, парушыла рух грамадскага транспарту, а таксама скандзіравала антыпрэзідэнцкія лозунгі. (Паказальна, што міліцэйскую позву Мікалаю Статкевічу ўручылі яшчэ да пачатку дэманстрацыі).

12 траўня суд прызнаў, што падставаў для далейшага расследавання справы і пакарання М.Статкевіча няма. Аднак адвакат Вера Страмкоўская звяртае ўвагу, што парушэнне закона ў гэтым выпадку дапусцілі супрацоўнікі міліцыі, калі неабгрунтавана затрымалі каля 10 удзельнікаў шэсця, у тым ліку і М.Статкевіча, які правёў у спецпрыёмніку-размеркавальніку трое сутак.

БелаПАН

P.S. На наступны дзень у судзе Маскоўскага раёна быў апраўданы таксама лідэр Беларускага згуртавання вайскоўцаў Алесь Станкевіч, які за ўдзел у першамайскай дэманстрацыі адседзеў трое сутак разам з іншымі грамадзянамі. Суддзя Жана Лявіцкая вырашыла, што Станкевіч быў затрыманы беспадставна.

З міліцыі – у дэканат. І за дзверы

З III курса геаграфічнага факультэта Белдзяржуніверсітэта адлічаны студэнт Валерый Каробчыц.

25 красавіка 1998 года падчас Чарнобыльскага шляху Валерый быў затрыманы невядомымі людзьмі, якія без прад'яўлення якіх-небудзь дакументаў даставілі яго ў міліцыю, дзе хлопец правёў каля пяці гадзін. Неўзабаве ў дэканаце факультэта з ім правялі гутарку наконт ягоных палітычных перакананняў, а праз некалькі дзён быў падпісаны загад аб адлічэнні В.Каробчыца з фармулёўкай «за акадэмічную запазычанасць».

Як патлумачыў дэкан геафака Расціслаў Жмайдзяк, за студэнтам яшчэ з зімовай сесіі лічыўся адзін нездадзены залік. Варта адзначыць, што ў даўжніках на геафаку лічыўся не адзін Валерый Каробчыц, аднак «за непасляховасць» выключылі толькі яго.

БелаПАН

Хітрая статыстыка

Сёння ў Брэсцкай вобласці налічваецца больш за 400 стратных прадпрыемстваў — трэць ад іх агульнай колькасці.

У параўнанні з мінулым годам знізілася рэнтабельнасць ва ўсіх галінах. Хоць статыстыка адзначае рост прыбытку на прадпрыемствах прамысловасці, гандлю і сельскай гаспадаркі. Аднак рост дасягнуты пераважна за кошт звычайнага павышэння цэнаў.

БелаПАН

Усім светам супраць брудных грошай

Беларуская дэлегацыя возьме ўдзел у працы спецыяльнай сесіі Генеральнай Асамблеі ААН па наркотыках, якая пройдзе ў Нью-Йорку з 8 па 10 чэрвеня.

Як паведамілі ў прадстаўніцтве ААН у Беларусі, барацьба з адмываннем грошай будзе прыярытэтным сярод шасці асноўных пытанняў парадку дня сесіі. Паводле звестак праграмы ААН па кантролі над наркатычнымі сродкамі (ЮНДКП), сёння толькі 30% дзяржаваў у свеце маюць эфектыўнае заканадаўства супраць брудных грошай. Чакаецца, што спецыяльная сесія выступіць з заклікам да ўсіх урадаў да 2003 года распрацаваць законы, накіраваныя на папярэджанне, выяўленне і праследаванне ў судовым парадку ўдзельнікаў злачынстваў, звязаных з адмываннем грошай. *«Мы выступаем з ініцыятывай аб адмене рэжыму сакрэтнасці ў банкаўскай сферы ва ўсім свеце, бо гэта неабходна для расследавання любога арганізаванага злачынства, а не толькі тых, што датычаць наркотыкаў»,* — сказаў выканаўчы дырэктар ЮНДКП Піна Арлачы.

БелаПАН

«Свет пасля Чарнобыля»

Сёння ў Варшаве распачынае працу IV міжнародны кангрэс «Свет пасля Чарнобыля».

На працягу трох дзён удзельнікі будуць абмяркоўваць галоўную тэму — *«Навакольнае асяроддзе, здароўе, правы чалавека, адказнасць дзяржавы».* Пры гэтым выдзяляецца асобная праблема, датычная нашай краіны: *«Чарнобыльская трагедыя Беларусі ва ўмовах дыктатарскай улады».*

Арганізатарамі кангрэса выступаюць Беларускі дабрачынны фонд «Дзецям Чарнобыля», агульнагерманская асацыяцыя чарнобыльскіх ініцыятываў «Дзецям Чарнобыля», міжнародны савет «Будучыня — дзецям Чарнобыля» ў супрацоўніцтве з іншымі грамадскімі ініцыятывамі Беларусі, еўрапейскіх краінаў, ЗША і Канады. Беларусь будуць прадстаўляць каля 50 удзельнікаў.

Арганізатары імкнуцца прыцягнуць увагу шырокай міжнароднай грамадскасці да таго, як чарнобыльская катастрофа паўплывала на экалагічныя сістэмы і здароўе людзей, тым больш што глыбінныя праявы трагедыі становяцца відавочнымі толькі цяпер, праз 12 гадоў. Асаблівы акцэнт будзе зроблены на дзеяннях беларускіх уладаў, якія, на думку экспертаў, пазбаўляюць ахвяраў Чарнобыля *«іх законных правоў на сацыяльную абарону і стварэнне незалежных ад дзяржавы праграмаў гуманітарнай дапамогі».* Акрамя таго, ставіцца мэта ініцыяваць міжнародную салідарнасць з ахвярамі Чарнобыля і грамадзянскімі чарнобыльскімі ініцыятывамі ў абароны іх правоў і свабодаў; падтрымаць і пашырыць праграмы гуманітарнага супрацоўніцтва і дапамогі пацярпелым ад катастрофы.

Тым часам стала вядома, што ў пачатку траўня ўрад Ірландыі прыняў рашэнне выдзеліць 100 тысячаў фунтаў стэрлінгаў для працягу глабальнай чарнобыльскай акцыі, якую праводзіць сям'я былога міністра абароны Ірландыі Х'ю Ковені.

Мы расказвалі чытачам, як у кастрычніку мінулага года чатыры браты і сястра Ковені накіраваліся ў падарожжа вакол свету на сямейным парусніку «Залаты яблык». Ірландцы вырашылі зрабіць такі доўгі паход, каб яшчэ раз прыцягнуць увагу сусветнай грамадскасці да наступстваў катастрофы на Чарнобыльскай АЭС. Грошы, сабраныя падчас падарожжа, вырашана было накіроўваць на працяг праграмаў гуманітарнай дапамогі беларускім дзецям, якія найбольш пацярпелі ад аварыі. На жаль, у лютым гэтага года ў сувязі з трагічнай гібеллю Х'ю Ковені дабрачынная падарожжа «Залатога яблыка» спынілася. І вось цяпер яно адновіцца дзякуючы добрай волі ірландцаў і падтрымцы ўрада гэтай краіны. Пасол Беларусі Уладзімір Шчасны накіраваў спецыяльныя лісты падзякі прэм'ер-міністру Ірландыі і ўсёй сям'і Ковені.

БелаПАН

Рабіны адкрылі браму

У аўторак Цэнтральная сінагога ў Беларусі і Мінская габрэйская абшчына правядзілі цырымонію «Адкрыцця брамы» на тэрыторыі будучага Цэнтра габрэйскай культуры ў сталіцы. У новым будынку будуць размешчаныя рэстаран нацыянальнай кухні, крамы кашэрных (чыстых паводле іудзейскага канону) прадуктаў і рэчаў рэлігійнага культу. У духоўным цэнтры чалавек любога ўзросту зможа вывучаць габрэйскую гісторыю, мову і традыцыі.

Згодна з традыцыяй, з нагоды ўрачыстасці з Ізраіля прывезены новы скрутак Торы — іудзейскай Кнігі Закона. Напісаная ад рукі на пергаменце спецыяльным пяром і тушшу, Тора заняла месца старадаўніх скруткаў, якія некалькі гадоў таму былі скрадзеныя з Цэнтральнай сінагогі, што на вул.Даўмана ў Мінску. *«Урад Беларусі даў нам магчымасць распачаць тут больш грунтоўнае габрэйскае жыццё, і гэта вялікае свята для нашага народа ва ўсім свеце»,* — сказала Тамара Грузман — прадстаўнік дабрачыннага фонду Лаўдэра, на грошы якога будзе пабудаваны Цэнтр.

У свяце «Адкрыцця брамы» бралі ўдзел часовы паверааны дзяржавы Ізраіль Цві Пеер, пасол ЗША ў Беларусі Дэніэл Спекхард, намеснік кіраўніка адміністрацыі прэзідэнта Іван Пашкевіч, старшыня Камітэта па справах рэлігіяў і нацыянальнасцяў Аляксандр Білык, шматлікія рабіны з Аўстрыі, Ізраіля, ЗША, Расіі і Паўднёвай Афрыкі, а таксама прадстаўнікі амбасадаў Германіі і Францыі, дабрачынных фондаў і грамадскіх арганізацыяў.

БелаПАН

На здымку: рабіны гутараць з амерыканскім паслом Дэніэлам Спекхардам.

Правы чалавека для эпісталярнага жанру

Сямікласнік Генадзь Козел з мінскай сярэдняй школы № 1 стаў пераможцам конкурсу сачыненняў на тэму *«Я пішу сябру, каб расказаць яму пра тое, што такое ў маім уяўленні правы чалавека».*

Конкурс праводзілі Рэспубліканскае аб'яднанне «Белпошта» і прафсаюз работнікаў сувязі. Адна дзяржаўная газета, якая рэкламавала гэтую акцыю, паабяцала надрукаваць сачыненне пераможцы, прытым, без купюраў. Як паведамілі нам у «Белпошце», сачыненне пакуль не апублікаванае, яго накіравалі ў Берн (Швейцарыя) для ўдзелу ў міжнародным эпісталярным конкурсе, які праводзіць Сусветны паштовы саюз.

Тым часам Генадзь Козел ужо атрымаў першыя ўзнагароды. «Белпошта» ўручыла яму мільён рублёў, фотаальбом і набор паштовых марак. Цяпер ён спадзяецца на поспех у Берне.

Сяргей КАВАЛЁЎ

Французы дапамогуць маладым

Сёння ў Мінск з Францыі прыбывае дэлегацыя спецыялістаў у галіне маладзёжнай палітыкі.

У складзе дэлегацыі — адказны супрацоўнік Інстытута маладзёжных калектываў Эрык Бушан, прэзідэнт таварыства па барацьбе з таксікаманіяй П'ер Паламені і спецыяльны дэлегат ад міністэрства моладзі і спорту Францыі Жэрар Анго. Французскія госці сустрэнуцца з прадстаўнікамі Беларускай асацыяцыі клубаў ЮНЕСКА і шэрагу маладзёжных арганізацыяў у Мінску, Гомелі і Светлагорску. Апрача таго, гасцей чакае культурная праграма: для іх падрыхтавалі візіты ў Маладзёжны тэатр эстрады і чамусьці ў цырк.

БелаПАН

Спекхард на Палессі

Учора і сёння пасол ЗША ў Беларусі Дэніэл Спекхард падарожнічае па Брэсцкай вобласці.

У праграме візіту амерыканскага дыпламата — сустрэчы з кіраўніцтвам Брэсцкай вобласці і Пінска. У прыватнасці, у Пінску ён азнаёміцца з працай сумеснага беларуска-амерыканскага прадпрыемства «КамСіл», якое спецыялізуецца на выпуску крэмніевых пласцінаў для электроннай прамысловасці. Запланаванае таксама спатканне з кардыналам Казімірам Свёнтэкам і прадстаўнікамі грамадскіх арганізацыяў Пінска.

Акрамя таго, як паведаміла інфармацыйная служба пасольства ЗША ў Мінску, сп. Спекхард наведае горад Любань, адна з новых вуліцаў якога будзе насіць імя выбітнага дзеяча габрэйскай абшчыны ў Беларусі рабіна Мошэ Файнштэйна.

БелаПАН

Сталіца

«Салёныя» батоны

У мінскіх крамах апошнім часам прадаюцца батоны досыць кепскай якасці. Як патлумачылі нам у Мінскхлебпраме, у вытворцаў белага хлеба цяпер няма маргарыну і цукру, таму цеста робяць толькі з солі, мукі, вады і дражджэй. Дэфіцыт цукру — не навіна. А дзе маргарын? Аказваецца, маргарынавыя заводы спыніліся з-за адсутнасці алею. Таму хлебазаводы, не маючы важных кампанентаў, і пякуць «салёныя» батоны. Праўда, на радасць пакупнікоў, гэтая прадукцыя крыху патаннела. Спецыялісты Мінскхлебпрама сцвярджаюць, што існуе пагроза спынення выпечкі булак, сушак і пернікаў. Усё па той жа прычыне.

Мікола ВАЙТОВІЧ

Сувенір – рэліквія

На вуліцы Камуністычнай у Мінску стаіць крама «Народныя промыслы». На вітрыне красуецца традыцыйны беларускі народны сувенір — «Дом-музей І з'езда РСДРП». Вялікі такі, прыгожы.

З размовы з прадаўшчыцай даведаўся, што сувенір не прадаецца, бо вельмі патрэбны краме для рэкламы. Маўляў, калі іншы тавар паставіш на вітрыну — праз тыдзень псуецца: выгарае на сонцы, пакрываецца пылам. А «Дому-музею» ўжо нічога не зробіцца. Вось і стаіць ён з даўніх часоў, такіх даўніх, што ніхто ў краме і не памятае, калі яго ўпершыню на вітрыну выставілі. І з цягам часу набывае ўсё большы шарм. Пакупнікі цікавяцца, заходзяць у краму. Некаторыя кліенты нават жадаюць набыць рэліквію — але марна.

Расціслаў ПЕРМЯКОЎ

Піва ёсць. А дзе прыбіральні?

У Мінску навучыліся праводзіць святы. Па загаду гарадской адміністрацыі крамы і сталоўкі разгортваюць свае гандлёвыя кропкі ў цэнтры Мінска, а радасныя гараджане накідваюцца на піва з закускай.

Але пасля піва ўзнікае праблема, якую ў горадзе вырашыць куды цяжэй. Гэта візіт у прыбіральню. Прыбіральняў у Мінску не хапае. Як скончыцца свята — растуць чэргі побач з самымі папулярнымі ў Мінску домікамі. А што зробіш? Прырода бярэ сваё*(гл.здымак).*

Р.П.

Правінцыя

Рыбацкая карчма на ганку аблвыканкама

Аргкамітэт другога агульнабеларускага фестывалю нацыянальных культур, які адбудзецца ў Гродне 22–24 траўня, праводзіць апошнія прыгатаванні, «падбівае бабкі».

Кожная нацменшасць, як кажуць, атрымае на час фестывалю пэўную частку старога горада, дзе будуць створаныя часовыя «нацыянальныя падворкі». Задачай арганізатараў было прыдумаць для іх сваю адметнасць. У цыганскім табары, напрыклад, збіраюцца каваць і прадаваць падковы — на шчасце, як сувенір. У якасці татарскай конніцы павінны выступіць вершнікі з Навагрудскай конна-спартыўнай школы. Карэйцы будуць запускаць паветраных змеяў у форме рыбы, дракона і нейкага пудзіла. Рускія пакажуць, як яны ўмеюць падымаць гіры; украінцы інсцэніруюць гульні запарожскіх казакоў; армяне пакатаюць дзяцей на осліку або поні з Гродзенскага заапарку і паведамяць навіны «армянскага радыё». У азербайджанцаў плануецца дэгустацыя азербайджанскага віна, якога беларусы даўно ўжо не бачылі, і песні Палада Бюль-Бюль-Аглы, якіх гэтак жа даўно не чулі. Малдаване прапануюць пачаставацца малдаўскім віном, а немцы паназіраюць, хто хутчэй вып'е піва — праўда, мераць чамусьці будуць не куфлямі, а слоікамі.

Падзеяй фестывалю павінна стаць з'яўленне беларускіх грэкаў, якія пакажуць грэка-рымскую барацьбу. У адрозненне ад расійскіх уладаў, беларускія паранейшаму прыязна ставяцца да сваіх суседзяў-латышоў. Латышскі падворак будзе размешчаны ў самым прывілеяваным месцы — на ганку абласной вертыкалі, пад вокнамі старшыні аблвыканкама, дзе будзе працаваць карчма «Дары мора» пад развешаным рыбацкім нератам.

Сяргей МАКСІМОВІЧ

Першае месца па несунах

Ашмянскі мясакамбінат сёлета павялічыў выпуск каўбасных вырабаў. Гэта адразу выкарысталі заводскія злодзеі.

За першыя 4 месяцы года з каўбасой за пазухай трапіўся 21 чалавек. Цікава, што за цэлы 1997 год з каўбасой трапілася толькі 29 несуноў. Сёлета тэмпы росту відавочныя, але прычыну аднязначна ніхто сказаць не можа: ці то каўбасы стала больш, ці то людзі згаладнелі...

Сяргей МАКСІМОВІЧ

Вязынка – цэнтр цвярозасці

З 15 па 17 траўня ў лесе ля вёскі Вязынка Маладзечанскага раёна, на радзіме Янкі Купалы пройдзе незвычайнае мерапрыемства.

Вязынка стане месцам правядзення ІХ Міжнароднага злёту цвярозасці, культуры і здароўя. Удзельнікам прапануецца шырокая праграма турысцка-спартыўных спаборніцтваў і творчых конкурсаў для дарослых і дзяцей. У рамках злёту пройдзе семінар: будуць абмяркоўвацца формы і метады арганізацыі клубаў, якія прапагандуюць духоўнае і фізічнае самаўдасканаленне людзей. Адбудзецца конкурс журналісцкіх матэрыялаў, фатаграфіяў і фільмаў на тэму «Здаровы лад жыцця і цвярозасць — стратэгія будучыні Беларусі».

Арганізатар злёту, сталічны клуб «Аптымаліст», запрасіў у Вязынку таксама актывістаў руху за здаровы лад жыцця з Балтыі, Расіі, Украіны і іншых краінаў.

БелаПАН

Гомель рыхтуецца да блакады

Гомельскі гарвыканкам зацвердзіў першую праграму імпартазамяшчэння.

У яе распрацоўцы, апрача выканкама, бралі ўдзел 53 прамысловыя прадпрыемствы горада. Галоўная мэта праграмы — развіваць і стымуляваць эфектыўнае замяшчэнне імпарту айчыннымі таварамі. У гэтым працэсе гарвыканкам пакінуў сабе функцыю «вызначэння прыярытэтаў».

Адна з асноўных мэтаў праграмы — павышэнне эканамічнай бяспекі Гомеля. Пад гэтым гарвыканкам разумее «мінімальны набор тавараў і паслуг, неабходных для выжывання ва ўмовах эканамічнай блакады або іншых дзеянняў з боку замежных краінаў». Вось толькі пералік «процiблакаднай» прадукцыі пакуль не прыняты.

БелаПАН

Гарэлка на халяву

У Мастоўскім раёне неўзабаве могуць пачацца перабоі з гарэлкай.

Рэч у тым, што мясцовы гандаль запазычыў вінным ды гарэлачным заводам Гродзенскай вобласці больш за 1 млрд. рублёў. Вось так: гарэлку прадалі, а грошы не вярнулі.

С.М.

Адкуль бярэцца бульба

Сёння сельскагаспадарчая вытворчасць фактычна трымаецца на падсобных гаспадарках. Без іх гараджанам проста не было б чаго есці.

На сённяшні дзень асабістыя падсобныя гаспадаркі маюць 3,5 мільёна жыхароў Беларусі, і ў гэтым сектары выпрацоўваецца палова валавога прадукту сельскай гаспадаркі краіны. Загадчык сектара Беларускага НДІ эканомікі і інфармацыі аграпрамысловага комплексу М.Антоненка паведаміў у інтэрв'ю БелаПАН, што асабістыя сялянскія гаспадаркі сёння даюць гарадам 50% мяса, 90% бульбы, 35% малака, смятаны і тварагу.

М.Н.

Студэнт, шукай працу сам

У дзяржавы ёсць толькі бясплатная работа

Перад студэнтамі і навучэнцамі сёлета ізноў паўстае важная праблема — як падзарабіць у час летніх канікулаў. А знайсці сабе занятак у Беларусі вельмі няпроста.

Дзяржаўны камітэт па справах моладзі стараецца дапамагчы, аднак праблема ўсё роўна застаецца. Як паведаміў на гэтым тыдні на паседжанні «круглага стала» першы намеснік старшыні дзяржкамітэта А.Нахаенка, мінулым летам былі часова працаўладкаваныя 13.375 студэнтаў і навучэнцаў, пераважная большасць з іх працавалі за мяжой — у Расіі, Украіне, Малдове, у далёкім замежжы. Але ж маладых людзей, якія жадаюць працаваць у вольны ад вучобы час, значна больш, прычым для многіх з іх дадатковы заробак проста неабходны.

Прадстаўнік дзяржкамітэта паведаміў, што ў прынцыпе праца для моладзі ў Беларусі ёсць, ёсць таксама і жаданне наймальнікаў, аднак... няма магчымасці аплаціць гэтую працу. Між тым, відавочна, што працаваць бясплатна, на добраахвотных пачатках, большасць нашых маладых людзей не хоча, дый не можа сабе гэтага дазволіць. Па словах А.Нахаенкі, ва ўрадзе цяпер разглядаецца дакумент аб ільготных крэдытах для наймальнікаў, якія даюць студэнтам працу ў летні перыяд. Аднак прыняцце такой пастановы — справа доўгая, і сёлета гэтае пытанне, хутчэй за ўсё, вырашана не будзе.

Так што, дарагі студэнт, клапаціся пра сябе сам!

Магдалена НЕПАКАЙ

Кнігарня

«Паданне пра асветнікаў»

Выдавецтва «Беларускі кнігазбор» выпусціла чарговую ўнікальную кнігу і ў наступны панядзелак ладзіць яе прэзентацыю.

Гэты зборнік «Філаматы і філарэты» самі выдаўцы называюць «паданнем пра асветнікаў XIX стагоддзя». Прымеркаваны выхад кнігі да 200-годдзя Адама Міцкевіча, у ёй прадстаўленыя дзесяць слаўных імёнаў людзей, якія ўдзельнічалі ў Таварыстве філаматаў і філарэтаў, што ўтварылася ўвосень 1817 г. у сценах Віленскага універсітэта. Побач з Адамам Міцкевічам паўстаюць яго паплечнікі-аднадумцы Ян Чачот, Тамаш Зан,Ануфры Петрашкевіч, Міхал Рукевіч і інш.

Прэзентацыя кнігі адбудзецца 18 траўня ў будынку Нацыянальнага цэнтра творчасці дзяцей і моладзі (вул. Кірава, 14) а 18-й гадзіне. У вечарыне возьмуць удзел акадэмік Радзім Гарэцкі, народны паэт Ніл Гілевіч, дырэктар Беларускага інстытута навукі і мастацтва ў Нью-Йорку Вітаўт Кіпель, дырэктар Польскага інстытута ў Мінску Тамаш Нягодзіш, вядомы пісьменнік і навукоўца Адам Мальдзіс, а таксама ўкладальнік кнігі Кастусь Цвірка. Арганізатары запрашаюць усіх зацікаўленых, уваход вольны.

М.Н.

ЧЕРНОБЫЛЬ

Эти земли считать чистыми. Условно

Так решил Совмин РБ своим постановлением, исключив ряд земельных площадей из категории «земли отчуждения» и переведя их в категории «хозяйственного пользования» и «ограниченного хозяйственного пользования».

Это решение согласовано с минздравом и другими ответственными за здоровье и благополучие населения ведомствами, а также местными властями в Гомеле и Могилеве.

В Добрушском и Кормянском районах Гомельской области «радиационно безопасными», пригодными для хозяйственного использования объявляются 772 гектара, правда, с условием выполнения требований по организации работ на загрязненных радионуклидами территориях.

К ограниченному хозяйственному использованию предлагается почти 7,5 тыс. гектаров земель, ранее считавшихся «грязными» в Брагинском, Кормянском, Климовичском, Костюковичском, Краснопольском и Чечерском районах. Таким образом, «посевной клин» страны расширился настолько, насколько сжалась зона. Теперь остается ждать, когда в торговле появятся продукты с надписью: минздрав рекомендует условно чистое молоко, условно полезное для вашего здоровья.

А что, ведь не в Финляндии живем, где после того, как чернобыльский пепел выпал на оленьи пастбища, правительство провело полную утилизацию пострадавших животных и компенсировало потери бедных лапландских животноводов. Оленей до сих пор запрещено пасти в местах, где ягель впитывает в себя радионуклиды и передает их животным. Да и сами лапландцы, не имеющие понятия о перебоях со снабжением, не горят желанием есть условно полезные бифштексы. Иное дело мы — хоть и едим все подряд, но постоянно чувствуем себя полуголодными.

Константин СКУРАТОВИЧ

Кто оскорбляет Лукашенко

Вадим КАЗНАЧЕЕВ

Действия режима по отношению к акциям протеста нынешней весной приобрели несколько отличительных особенностей. Например, теперь власти считают своим долгом устроить «хапун» даже после санкционированного, прошедшего безо всяких инцидентов мероприятия. Но об этом следует говорить специально. Здесь же я хочу остановиться на другой особенности: демонстрантов стали преследовать просто за выкрикивание лозунгов.

Формулировки *«выкрикивание антипрезидентских* (вариант — *«антиправительственных»*) *лозунгов»* или, еще почище, *«высказывание недовольства властью»* нередко фигурируют в милицейских протоколах и на судебных разбирательствах. Уже это само по себе как нельзя более выпукло выявляет тоталитарную сущность государства: под подобные определения без особых натяжек можно подвести вообще любое инакомыслие.

Популярные у столичной молодежи лозунги, которые и ставятся ей в вину, с правовой точки зрения никаким криминалом, конечно же, не являются. В этих лозунгах всего лишь высказывается невысокое мнение об интеллектуальных, нравственных и внешних данных главы государства. Да, нередко это делается в невежливой форме. Учитывая, что сам Лукашенко публично окатывает оппонентов потоками грязи, а важнейшими составляющими его политики являются ложь и грубая сила, — невежливая форма по отношению к этому человеку, на мой взгляд, вполне допустима. По этому поводу может быть и другое мнение — но в любом случае это вопрос из области морали, а никак не права. Однако даже если говорить об обвинениях в рамках нашей, с позволения сказать, правовой системы, то стоит отметить один интересный момент. Дело в том, что из уст противников режима далеко не всегда звучит конкретное указание на конкретную персоналию. И, разгоряченные служебным рвением, как раз сами правоохранительные (вернее, просто охранительные) органы и совершают то «преступление», которое инкриминируют своим согражданам.

Впрочем, это началось гораздо ранее нынешней весны. Вспомним, как в свое время прокуратура Беларуси постановила, что в опубликованной в газете СВАБОДА поэме «Лука Мудищев» речь идет не о ком-нибудь, а об Александре Лукашенко. Этот вывод целиком на совести сего многомудрого ведомства, т.к. в поэме никакой конкретной фамилии не значилось. Потом прокуратура пошла еще дальше, признав, что в стихотворении Славомира Адамовича «Убей президента» имеется в виду президент не чего-либо, а Республики Беларусь. О лозунгах, которые ставятся в вину демонстрантам, и говорить нечего: власти таким образом сами утверждают, что нелестными эпитетами награждается не какой-то неведомый Лука, а все тот же многострадальный диктатор. Российские антифашисты, задержанные в Минске после Чернобыльского шляха, рассказали мне, что инспектор столичной милиции вписал в протоколы лозунг, в котором приписал Лукашенко недостатки умственного развития. Этого лозунга россияне не выкрикивали. «Ничего более умного милиционер придумать не смог!» — сокрушался лидер Антифашистского молодежного действия. Хотя, возможно, инспектор просто нашел столь своеобразный способ высказать собственную затаенную позицию? Бог знает.

Когда провалы и отсутствие перспектив в экономике становятся всё более явственными, а ложь всё более очевидной, — всё больше и больше людей разочаровываются в Лукашенко. Коль скоро режим не может воспрепятствовать самому разочарованию, он стремится пресечь хотя бы его публичное высказывание. Вообще ненависть к сатире свойственна всякой диктатуре. В нашем случае это усиливается еще и тем, что для сатиры белорусский диктатор являет собой очень уж благодатный объект.

В воспоминаниях А.С.Пушкина есть эпизод: поэта вызвал начальник императорской охранки Бенкендорф и гневно сообщил, что в сатирических стихах Пушкина узнал себя граф Уваров. *«Вот ужасное, непозволительное место (читая): «И воровать уж не забуду казенные дрова!..» «Так, стало быть, Уваров воровал, когда подобную улику принял на себя!» Бенкендорф сердито улыбнулся и промычал: «Гм! да! сам виноват!»* Полтора века назад у начальника российских жандармов, которого в советские времена называли (и, в общем, заслуженно) не иначе как душителем свободы и мракобесом, хватило ума понять очевидное. У современных белорусских жандармов на это ума не хватает.

***

ДАГЕРРОТИП

«Твердая рука» в конце века

Семен БУКЧИН

Молодой социолог Бернского университета горячо уверял меня, что приход Лукашенко к власти — это закономерное явление конца столетия.

— Поймите, в конце столетия, а уж тем более тысячелетия, люди невероятно растеряны, ими овладевает ощущение всеобщей, глобальной катастрофы, и они инстинктивно тянутся к сильной руке.

Эти речи звучали на террасе итальянского ресторанчика в самом центре Берна, где мы пили кофе, наслаждаясь теми самыми видами старого города, которые с удовольствием созерцал профессор Плейшнер из знаменитого телесериала.

— Что-то у вас, в Швейцарии, я не заметил этого тяготения к «сильной руке», — попытался я поддеть собеседника.

— Да вы почитайте нашу прессу! — буквально взвился Петер и тут же подсунул мне свежий номер «Трибюн де Женев».

А там немалая по объему статейка, где разъясняется, что самая распространенная идеология сегодня это не постмодернизм и прочие «постизмы», а «эндизм» (от английского *«end»* — «конец»). Все идет к концу. Не только столетие и тысячелетие, но и мораль, работа, семья, искусство, архитектура, наконец, сама история... Изложение этой новой идеологии *fin de siecle* венчал замечательный вывод: в Швейцарии слишком много демократии, слишком много диктуется рыночными условиями и пора уже проявить твердую политическую волю, чтобы защитить истинно швейцарские интересы.

На языке у меня уже крутилось что-то вроде того, что, мол, с жиру беситесь, но смолчал не только из деликатности. Пока Петер разъяснял мне, что такое «истинно швейцарские интересы», я припоминал, так сказать, истоки проблемы.

Началось, кажется, в 1989 г., после выхода знаменитой книги американского политолога Френсиса Фукуямы «Конец истории», в которой утверждалось, что XX век закончился вместе с холодной войной. Он был очень коротким: начался в 1914 г. (первая мировая) и завершился разрушением коммунистической системы. А вот XIX век был очень длинный — от Французской революции 1789 г. до первой мировой войны. Теория Фукуямы породила массу «эндизмов» самой разной масти: конец науки, конец литературы, короче, конец всех сфер жизни. Сегодня в разных странах выходят сотни философских, эссеистских, политологических и прочих книг, в названии которых стоит слово «Конец...»

Впрочем, нельзя утверждать, что буквально все интеллектуалы мира заняты предсказанием «конца жизни» в разных ее проявлениях. Настоящие интеллектуалы и аналитики, скорее, отмечают нарастание кризисных явлений, как скажем, Станислав Лем — в области информации. Знаменитый польский фантаст считает, что, несмотря на компьютеры и Интернет, сегодня человечество тонет в потоках информации, не имея возможности как следует ее освоить. Компьютеры сегодня работают в тысячи раз быстрее, чем человеческие мозги, поэтому возникает проблема правильных решений со стороны человека и шире — проблема взаимопонимания между людьми. «Эффект Вавилонской башни» может наступить уже в 2000 году, если компьютерные концерны не решат известную проблему датировки (в прессе уже немало писалось о том, что нынешние компьютеры выдают в качестве обозначения года только две последние цифры, что может привести к страшной путанице при смене тысячелетий).

Но если оставить в стороне рассуждения интеллектуалов, то нельзя не сказать об особой магии «конца века», вообще «конца чего-нибудь», желательнее помасштабнее, одолевающей простой народ. Народ любит символы, знаки, знамения, сочетания чисел и диковинных явлений... Это прежде всего относится к людям, всего опасающимся — несчастий, болезней, разных неприятностей...

— Ну вам-то, потомкам героического Вильгельма Телля, чего опасаться? — сказал я, когда мы вышли на эту тему. — Живете, как у Христа за пазухой.

Петер опять загорячился:

— Ну как же! Мы, швейцарцы, к примеру, очень боимся перенаселенности нашей маленькой страны. Все ведь к нам рвутся. Мы, конечно, демократы, но вы не представляете, как мы довольны, когда узнаем, что кого-нибудь выселяют из страны, — незаконного иммигранта или еще кого... Мы боимся преступности, роста цен... Боимся за нашу действительно очень хорошую жизнь. А что касается Вильгельма Телля, то он у нас вовсе не популярен. Это сегодня, так сказать, маргинальный тип нашей истории.

Вот тебе раз! Герой стольких преданий о борьбе швейцарцев с Габсбургами в средние века — маргинальный тип! А как же яблоко, собственноручно сбитое им стрелой с головы маленького сына? И знаменитая драма Шиллера?

Петер досадливо машет рукой:

— Это все легенды на темы нашей истории! Мы не столько им верим, сколько всем тем же приметам, связанным с концом века. Конечно, можно утверждать, что только люди, которые ничего не понимают в современном мире, склонны к разным «таинственным» его объяснениям. И таких людей могут использовать определенные политические силы в своих целях. Отсюда и надежды на сильную политическую руку даже у нас, в Швейцарии.

— Ну ладно, — сказал я. — Вам есть чего терять, за что опасаться. Но нам-то, в Беларуси? У нас и Чернобыль, и демократия, о которой в Швейцарии понятия не имеют, и уровень жизни...

Сказал последние слова и — осекся... А какой у нас, в самом деле, уровень жизни? Швейцарского мы никогда не знали. А вдруг еще хуже будет, чем нынче? Что тогда? Тогда, конечно, остается только верить в приметы, связанные с концом века, и желать «сильной батьковой руки».

Я заплатил за две чашки кофе восемь франков (чуть более пяти долларов), и мы побрели по набережной Ааре, каждый одолеваемый своими нелегкими думами. Петер, наверное, думал о том, как уберечь Швейцарию от перенаселенности в конце XX века. А я размышлял о любви белорусов к «сильной руке», почему-то проявившейся в этот же период.

***

Конца света не будет

Утверждает Папа Римский

К разочарованию последователей Нострадамуса и к радости скептиков, конца света пока не предвидится. Как пишет газета *Times*, об этом авторитетно заявил Папа Римский Иоанн Павел Второй.

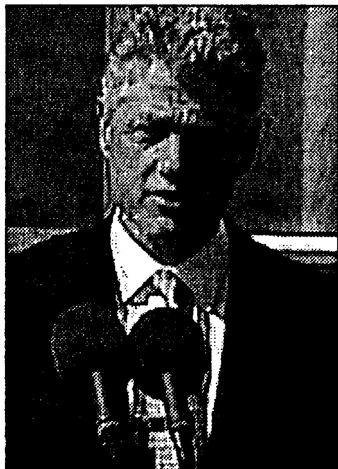
Разумеется, миру когда-то придет конец, но фиксированной даты нет и в Библии ее искать не следует, объяснил понтифик. Катастрофы, описанные в Книге Апокалипсиса — чума, землетрясения, огненные горы, — нельзя трактовать буквально, скорее это символическое напоминание о том, что человек слаб и хрупок перед верховной властью Бога.

Папа Римский, в частности, хотел успокоить итальянцев, которые восприняли серию землетрясений в провинции Умбрия как приближение Судного Дня. В сентябре прошлого года подземные толчки частично разрушили базилику Святого Франциска в Ассизах, погибло 11 человек. Кроме того, ходят упорные слухи, что в 2000 году проснется вулкан Везувий, который разрушил Помпею в 79 году нашей эры. Разумеется, католическая церковь сочла своим долгом развеять суеверия. Но, по свидетельству книготорговцев, книга предсказаний Нострадамуса на прилавках не залеживается.

Клинтон в Берлине

Президент США Билл Клинтон прибыл в Берлин — для участия в празднике.

Торжественная церемония празднования 50-летия воздушного моста, который в 1948-49 годах позволил прорвать советскую блокаду Западного Берлина, состоялась вчера в берлинском аэропорту Темпельхофф. В программу визита американского президента включены встречи и переговоры с канцлером Колем, президентом Херцогом и лидером социал-демократической оппозиции Шрёдером, соперником Коля на предстоящих в сентябре выборах.

Выступая во время встречи з федеральным канцлером Гельмутом Колем в Потсдаме, Клинтон объявил о введении американских санкций против Индии — за то, что она продолжает ядерные испытания. Он не конкретизировал, что имеется в виду. Однако обозреватели отмечают: согласно американскому законодательству это предусматривает по крайней мере прекращение всякой помощи, кроме гуманитарной; мораторий на военную торговлю; замораживание всех американских кредитов и голосование против Индии в международных финансовых организациях.

Билл Клинтон остановился в берлинском отеле «Интерконтиненталь». В связи с этим из отеля срочно выселили теннисистку Мартину Хингис, которая участвует в Открытом кубке Германии. Не для того ли, чтобы избежать очередного секс-скандала — иронизирует агентство *France Press*.

«Тройка» недовольна «тузом»

Балтийские президенты осудили Россию

Во вторник в Риге встретились президенты Литвы, Латвии и Эстонии — Валдас Адамкус, Гунтис Улманис, Леннарт Мери. Как и предполагалось, на первое место в программе рижского саммита был вынесен вопрос взаимоотношений трех Балтийских стран с Большим Восточным Соседом. В итоге все три президента дружно осудили политическое и экономическое давление России.

«Мы предлагаем России прекратить заниматься экономическим запугиванием, ибо это не приносит позитивных результатов ни одному народу», — заявил журналистам после почти четырехчасовых переговоров президент Латвии Гунтис Улманис. В то же время три балтийских президента выразили единодушное мнение, что давление России не повлияло на стабильность и единство Балтийского региона. Было предложено, чтобы в дальнейшем Россия вносила свой вклад в стабильность региона более приемлемыми средствами, которые отвечают духу международных отношений в сегодняшней Европе.

На саммите обсуждались внутренние проблемы Балтийского региона и вопросы интеграции в ЕС и НАТО. В ходе встречи президенты пришли к решению во всех трех странах создать особые комиссии для оценки недавнего прошлого, в том числе уничтожения, депортации и преследования граждан Латвии, Литвы и Эстонии в период с 1939-го по 1991 год. В Латвии подобная комиссия, состоящая из семи историков, работу уже начала.

Одним из приоритетов в отношениях стран Балтийского региона на саммите было названо сотрудничество в области обороны, финансирование которой необходимо обеспечить на должном уровне. Как известно, в Эстонии и Литве на оборону тратится около 1,2% ВНП, в Латвии — только 0,67%. Президенты призвали правительства своих стран плодотворнее сотрудничать при создании совместных пограничных пунктов, а также способствовать свободному движению товаров, капитала и рабочей силы между тремя Балтийскими государствами.

Вера МАКРОМЕНКО

Мертвым повезло больше

Спустя 10 лет после того, как Саддам Хусейн приказал применить химическое оружие против иракских курдов, населяющих город Халабжа на севере страны, ученые обнаружили признаки необратимого генетического ущерба, нанесенного здоровью жителей этого города.

Доктор Кристин Госден, профессор медицинской генетики в Ливерпульском университете, побывала в Халабже в начале нынешнего года для того, чтобы выяснить, что произошло в течение трех трагических дней в 1988 г. и каковы последствия применения властями «химического коктейля» против ничего не подозревавшего гражданского населения. То, что она обнаружила, поистине шокирует. *«Я увидела разрушительные последствия применения химического оружия — раковые заболевания, слепота и врожденные уродства, глазные и кожные заболевания, тяжелая депрессия и рост самоубийств, лейкемия у детей, бесплодие и четырехкратный рост выкидышей у беременных женщин по сравнению с данными по соседним иракским городам»*, — говорит Госден.

По имеющимся оценкам, в результате химической атаки на население Халабжи — самой крупной акции против гражданского населения за всю современную историю — погибло 5 тысяч человек и 10 тысяч получили ранения. По свидетельствам очевидцев, атака на город с населением 80 тыс. человек продолжалась два дня. В течение этого времени эскадрильи иракских самолетов сбрасывали на землю набор боевых химических веществ, в том числе нервно-паралитические вещества. Кроме того, есть основания полагать, что применялась смесь боевого биологического вещества со слезоточивым газом.

Госден подчеркивает, что результаты ее поездки окончательно опровергают заблуждение многих о том, что химическое и биологическое оружие убивает людей мгновенно и не заставляет их мучиться. Как ни жестоко это звучит, можно утверждать, что тем людям, которые погибли в ходе этого нападения 10 лет назад, повезло гораздо больше, чем тем, кто остался жить и живет до сих пор.

USIA

Оскорбительна ли надпись?

Полиция безопасности Эстонии назначила языковую экспертизу оскорбительной надписи, намалеванной по-эстонски неизвестными лицами на памятнике советским солдатам в центре Таллинна.

По словам пресс-секретаря полиции безопасности, после завершения лингвистической экспертизы сотрудники полиции решат, будет ли возбуждено уголовное дело по этому происшествию.

«Решение лингвистов поможет уточнить, носила ли эта надпись оскорбительный характер или преследовала цель разжечь национальную вражду», — подчеркнул пресс-секретарь.

Лица, в ночь на 23 апреля намалевавшие на памятнике надпись «*tiblad v lja*» («русские — вон») и фашистскую свастику, пока не задержаны.

BNS

О чем говорят в России

Какие основные темы обсуждают россияне при встречах с друзьями и знакомыми — этим вопросом задались социологи Всероссийского центра изучения общественного мнения.

Как выяснилось, главные темы, которые в наши дни в ходу при встречах с друзьями и знакомыми, — цены, товары и очереди. Об этом свидетельствуют данные апрельского опроса 1.600 российских граждан.

34% респондентов чаще всего говорят о детях, а 28% — о домашнем хозяйстве. Политические вопросы в этом «рейтинге» тем для разговоров занимают лишь четвертое место — их обсуждают только 25% опрошенных.

О своей работе при встрече с друзьями и знакомыми говорят чаще всего 24% респондентов, о прошедших годах — 22%, о последних событиях в своем городе, районе — 19%. Любопытно, что особ противоположного пола обсуждают в таких ситуациях только 17% участников опроса. Об автомобилях, мотоциклах, радио- и другой технике говорят при встрече с друзьями 15% респондентов — ровно столько же, сколько и о болезнях. О книгах, кино, музыке, новостях культурной жизни говорят 13% россиян. Тему спорта затрагивают 12%. Одежда, моды, косметика — предмет для разговора 10% участников анкетирования. О снах, предчувствиях, приметах беседуют 6% опрошенных.

Илан ПОЛОЦК

Нас будет шесть миллиардов

К 2000-му году население Земли достигнет 6-ти миллиардов человек, сообщает агентство «Ассошиэйтед Пресс» со ссылкой на данные американской демографической организации.

Благодарить за прирост населения нужно молодое, горячее, темпераментное поколение из развивающихся стран. Молодежь третьего мира не смущают проблемы перенаселения и истощения природных ресурсов. В индустриально развитых государствах лучше всех будут «плодиться и размножаться» американцы — в США созданы все условия для безбедной жизни многодетных семей.

Сейчас в США живет 270 миллионов человек, к 2025 году их станет 335 миллионов. Снижение численности населения за это же время будет отмечено в Японии, Германии, Италии, Швеции, в Балтии и всех без исключения странах Восточной Европы. В 2025 году десятка самых многолюдных наций должна выглядеть так: Китай, Индия, США, Индонезия, Пакистан, Бразилия, Нигерия, Бангладеш, Мексика, Россия.

Б.П.

Сколько раз еще придется платить скупому?

Английский журнал *The Economist* проанализировал расходы, которые уже понесло британское правительство в связи с ликвидацией последствий эпидемии «бешенства коров» (*BSE*) и связанной с ней вспышкой болезни Кройцфельда-Якобса (*CJD*) у людей и которые, по мнению ученых, ему еще придется понести.

Напомним, что гром, как тогда казалось, среди ясного неба разразился в начале 1996 года после того, как правительство Великобритании официально признало возможным существование взаимозависимости между гибелью десяти человек от новой формы *CJD* и эпидемией «бешенства коров». Спустя шесть месяцев группа независимых ученых отправила в Европейскую комиссию собственный доклад, который содержал перечень мероприятий, необходимых для профилактики распространения болезни. Перечень этот был удручающе обширен. Причем не только и не столько из-за того, что заболевание крайне коварно и имеет очень мало аналогов в мире инфекционных болезней, а в первую очередь из-за некомпетентности и чрезмерного стремления британского правительства к секретности.

Почему, собственно, коровы начали «беситься» именно в Великобритании? Единственное, чем эта страна достоверно выделялась среди остальных, так это тем, что в 1979 году она изменила правила контроля над производством пищевых добавок из отходов животноводства, которые предназначались для крупного рогатого скота. И, хотя изначально во всем обвиняли инфицированных овец, источником распространения эпидемии, скорее всего, стала инфицированная корова. Случаи заболевания среди коров стали наблюдаться все чаще, и в 1989 году правила контроля были восстановлены в прежнем виде. Правда, к этому времени мясо как минимум 710 тыс. инфицированных коров уже попало в торговую сеть.

С 1992 года министерство продуктов питания, сельского хозяйства и рыбной ловли Великобритании начало выделять по 5 млн. фунтов стерлингов в год на исследования, связанные с эпидемиологией губчатого энцефалита. После выявления связи с *CJD* эта сумма несколько возросла, но все равно к концу 1997-го общее количество выделенных денег едва достигло 38 млн. фунтов стерлингов. Зато в том же году английскому правительству пришлось потратить более 1,5 млрд. фунтов стерлингов на ликвидацию поголовья британских коров. При этом, по единодушному заключению экспертов, и миллионы, и миллиарды были потрачены впустую.

Результаты многолетних усилий английских ученых оказались нулевыми, так как к моменту вспышки заболеваемости *CJD* практически ничего не было известно ни о способах передачи заболевания, ни о его патофизиологии, не были разработаны ни диагностирующие тесты, ни эффективные методики лечения. Все эксперименты, связанные с исследованием «бешенства коров», являются крайне дорогостоящими из-за длительного периода инкубации, а к этому прибавилась еще и элементарная халатность, в результате которой эксперимент, занявший семь драгоценных в полном смысле этого слова лет и призванный установить, передается ли губчатый энцефалит от больной коровы теленку, оказался загубленным из-за того, что телят кормили инфицированным кормом.

Тем не менее, сейчас ученые жалеют не столько о том, что большая часть забитых коров, по всей вероятности, была здоровой, и не будь излишней засекреченности, ученые всего мира смогли бы уже разработать надежные диагностирующие тесты. Страшит мировую общественность другое — инкубационный период *CJD* предположительно составляет 15—20 лет, и это означает, что основной пик заболеваемости придется на 2005—2010 годы...

Оксана ПРИХОДЬКО

НАВІНЫ
15 траўня 1998 г., № 50

Скандалы старога Шклова

Уладзімір АРЛОЎ

Калі вы лічыце, што Шклоў заваяваў сваю вядомасць выключна дзякуючы нашаму першаму ўсенародна абранаму прэзідэнту, дык глыбока памыляецеся. На адсутнасць славы гэты горад не мог паскардзіцца яшчэ з далёкага сярэднявечча. Праўда, яе вялікасці Гісторыі чамусьці было заўгодна, каб слава гэтая амаль заўсёды мела досыць сумнеўнае адценне.

З «Баркулабаўскай хронікі» XVII стагоддзя дапытлівы чытач, напрыклад, з цікавасцю даведаецца, што знакаміты палітычны авантурыст Ілжэдзмітрый II, які два разы ледзьве не захапіў маскоўскі трон (а аднойчы сфармаваў у падмаскоўным сяле Тушыне ўласны «ўрад», за што атрымаў мянушку «Тушынскі злодзей»), напачатку быў усяго толькі непрыкметным шклоўскім настаўнікам.

У сярэдзіне XVIII стагоддзя памежным з Расіяй Шкловам валодаў князь Адам Чартарыйскі, прызваннем якога былі фінансавыя махінацыі. Яны набылі такі маштаб, што на князя завялі крымінальную справу, але гучнага працэсу не атрымалася, бо за беларускага прайдзісвета заступіліся магутныя сілы ў расійскай сталіцы.

Аднак найграндыёзнейшыя скандалы пачалі разыгрывацца ў Шклове ўжо пасля падзелаў Рэчы Паспалітай і захопу беларускіх земляў усходнім суседам.

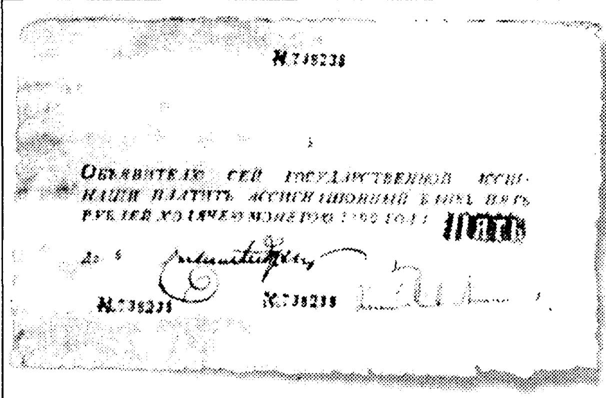
Аўтар авантурна-дэтэктыўнага рамана (а наш герой, бясспрэчна, варты такога твору) пісаў бы пра «сербскі след» у гэтай заблытанай гісторыі.

Сербскі хлапчына Неранчыч уцякае з турэцкага палону, апынаецца ў Расіі і, карыстаючыся пратэкцыяй славутага Рыгора Пацёмкіна, робіць імклівую вайсковую кар'еру. У адзін цудоўны вечар на бліскучага афіцэра, якога ў Расіі называлі Сямёнам Зорычам, кідае красамоўны позірк імператрыца Кацярына II, а з яе альковаў ніхто не вяртаўся без шчодрых падарункаў у выглядзе новых чыноў, дыяментавых пярсцёнкаў і сотняў, а то і тысячаў «пожалованных матушкой-царицей» прыгонных.

Але сцежка ў прыдворнага фаварыта зазвычай вузкая і не адрозніваецца надзейнасцю. Дзівосным чынам узляцеўшы ад карнета да генерал-маёра, граф Зорыч забыўся на ўсякую абачлівасць ды ўдзячнасць і ў 1778 годзе ледзь не выклікаў на дуэль самога ўсемагутнага Пацёмкіна. Расплата надышла імгненна. Бывай, сталіца! Добры дзень, літасціва падараваны імператрыцаю на развітанне глухі Шклоў з ягонымі 507 дварамі і 2.333 жыхарамі.

Праехаўшыся ў экіпажы па некалькіх брудных вулачках, перахрысціўшыся на дзве праваслаўныя царквы і скасавурыўшыся на два касцёлы, адстаўны фаварыт вырашыў, што і тут можна жыць па-царску.

Апрача ўсяго іншага, ён завёў сабе тэатр з опернай, балетнай і драматычнай трупамі, якія «па сумяшчальніцтве» забяспечвалі адаліскамі графскі гарэм. Тры разы на год у Шклове віравалі вялікія кірмашы, куды збіраліся бальныя танцоры, аматары маскарадаў, карцёжнікі ды іншая падазроная публіка, што, нібы мухі на мёд, зляталіся ў Зорычаў палац над Дняпром. Сучаснікі зазначалі, што двор шклоўскага ўладара «перапоўнены шулерамі, авантурыстамі, валацугамі і збродам рознае масці». Не вылучалася высокай маральнасцю, а таксама пераборлівасцю ў грашовых справах і надзвычай стракатая паводле нацыянальнага складу графская адміністрацыя.

ОБЪЯВИТЕЛЮ СЕЙ ГОСУДАРСТВЕННОЙ АССИГНАЦИИ ПЛАТИТЬ АССИГНАЦИОННЫЙ БАНКЪ ПЯТЬ РУБЛЕЙ ХОДЯЧЕЮ МОНЕТОЮ ... ПЯТЬ

Герой «шклоўскай справы» XVIII стагоддзя граф Сямён Зорыч; пяцірублёвая асігнацыя сумнеўнай якасці.

Камендантам у Зорыча служыў паляк, дняпроўскі перавоз трымаў венецыянец, поштаю кіраваў саксонец, за віно і іншыя напоі для графа адказваў малдаванін. Сярод прыдворных траляліся асобы з нямецкімі, рускімі, грузінскімі, мусульманскімі прозвішчамі. Увесь гэты інтэрнацыянальны кантынгент быў найперш заклапочаны тым, каб найхутчэй набіць за кошт беларускіх сялянаў свае кішэні і гаманцы.

Шклоўская камарылля разлічвала прысмактацца да графа надоўга, але хутка на галаву ўладальніку горада як з рога пасыпаліся няшчасці. 70 тысячаў рублёў былі выкінутыя на сустрэчу расійскай імператрыцы. Удзячныя падданыя спалілі замак. Хранічна не шанцавала за картачным сталом. Фінансавыя паперы абяцалі поўнае банкруцтва. За пяць гадоў кіравання Шкловам агульныя даўгі Зорыча склалі астранамічную для тых часоў лічбу — 800 тысячаў рублёў.

Загнаны крэдыторамі ў кут, граф распачаў новую эканамічную палітыку, галоўнымі дзеючымі асобамі якой сталі ягоныя суайчыннікі-сербы браты Ганібал і Марка Зяновічы. Гэты спрытны тандэм не афішаваў сваёй чыннасці, і здавалася, што фартуна зноў усміхнулася Зорычу.

Ды толькі ўсмешка аказалася здрадлівай. Аднаго разу праз графавы ўладанні ехаў даўні непрыяцель колішняга фаварыта князь Пацёмкін. Папрасіўшы ў яго міласці на аўдыенцыю, жыхар Шклова Давід Мойшавіч паклаў князю на стол фальшывую стурублёвую купюру. Госць задаволена пацёр рукі і прызначыў следчую камісію.

На допытах шклоўская мафія пачала «калоцца». Прыдворны карлік з захаваным судовымі дакументамі імем — Лукашка — даў паказанні, што неадназова бачыў цэлыя скрынкі, дзе пад калодамі картаў ляжалі пачкі свежых асігнацыяў. Выявілася, што Зяновічы прытарабанілі ў Шклоў друкарскі варштат з самога Бруселя...

Братоў-фальшываманетчыкаў пасадзілі ў Архангельску на ангельскі карабель і параілі больш у Расійскай імперыі не з'яўляцца. Зорыч апынуўся пад вартаю, але Сенат, як і меркавалася, прызнаў яго невінаватым, і генерал наважыўся заняцца прадпрымальніцтвам і рэформамі.

У Шклове адчыніліся гадзіннікавы заводзік і некалькі заснаваных на прыгоннай працы мануфактураў. Графскі бровар даваў за год 11 тысячаў вёдзер «вогненнай вады». У вольныя ад рэфарматарскай дзейнасці хвіліны Зорыч клапаціўся аб музах.

Тым часам сталіца імперыі была завалена скаргамі на графава самадурства. Эканамічнага росквіту гаспадар Шклова разлічваў дасягнуць дзікімі сярэднявечнымі метадамі. Стаўка рабілася на адсталую паншчынную гаспадарку і масавыя перасяленні асабіста свабодных людзей, з якімі, не лічачыся з законам, абыходзіліся як з прыгоннымі. Вынікам гэтых рэформаў стаў двухмільённы доўг «рэфарматара».

У Шклове і ваколіцах выспявала паўстанне. Прадухіліць яго закліканы быў тэрмінова накіраваны імператарам Паўлам I у Шклоў сенатар і паэт Гаўрыла Дзяржавін. Ягоная камісія выявіла безліч жудасных махінацыяў, злоўжыванняў і здзекаў з падданых.

Ад поўнага банкруцтва і ганьбы графа ўратавала толькі магіла. Шклоўскі маёнтак трапіў у апеку, а потым перайшоў у казну. Мануфактуры прагарэлі і зачыніліся. Шчаслівейшы лёс быў наканаваны графскаму тэатру. Лепшых салістаў разам з аркестрам у 1800 годзе перадалі ў балетную трупу Пецярбургскіх імператарскіх тэатраў. Сярод шклоўскіх артыстаў былі Кацярына і Пелагея Азарэвіч (Азарэвічавы), першыя з вядомай тэатральнай фаміліі, якая пазней дала расійскай сцэне Марыю Азарэвічаву, што ўпершыню выканала ролю Лізы ў «Горы ад розуму».

Так завяршылася тагачасная «шклоўская справа». Два наступныя стагоддзі ў жыцці горада прамінулі адносна спакойна. Гісторыя ўзяла тайм-аўт.

Даты і лёсы

15 траўня

1918. Паміж Вашынгтонам і Нью-Йоркам пачала дзейнічаць першая ў свеце рэгулярная авіяпаштовая сувязь. У гэты ж дзень у 1930 г. у паветра ўзнялася першая сцюардэса — місіс Элен Чэрч, якая раней працавала дзіцячай нянькай.

1957. Вялікабрытанія выпрабавала на востраве Раства ў Індыйскім акіяне сваю першую вадародную бомбу.

1971. У Лондане адкрыліся Беларуская бібліятэка і музей імя Ф.Скарыны, абвешчаныя «ўласнасцю ўсіх беларусаў».

1988. Пачаўся вывад 115 тысячаў савецкіх вайскоўцаў з Афганістана. За восем з паловай гадоў вайны загінулі больш за 13 тысячаў савецкіх салдатаў і больш за мільён афганцаў.

16 траўня

1703. Быў заснаваны Санкт-Пецярбург. У гэты ж дзень у Францыі памёр вядомы казачнік Шарль Перо.

1831. Нарадзіўся амерыканскі вынаходнік тэлетайпа (1855) і мікрафона (1878) Дэвід Х'юз.

1955. Нарадзілася знакамітая беларуская гімнастка Вольга Корбут, найярчэйшая зорка Мюнхенскай алімпіяды 1972 г., дзе яна заваявала адзін срэбны і два залатыя медалі.

1975. На Эверэст узышла першая жанчына — японская альпіністка Юнка Такеі.

1990. На нью-йоркскім аўкцыёне фірмы *Christies* карціна Вінцэнта Ван Гога «Партрэт доктара Гашэ» была прададзеная за 82,5 млн. долараў — рэкордную суму на сусветным рынку мастацтва. Пры жыцці Ван Гог здолеў прадаць толькі адзін твор і жыў амаль у галечы.

1995. З будынка адміністрацыі прэзідэнта Лукашэнкі быў зняты бел-чырвона-белы сцяг, замест яго быў узняты чырвона-зялёны.

17 траўня

1510. Памёр адзін з буйнейшых мастакоў Рэнесанса Сандра Бацічэлі. У канцы свайго жыцця ён трапіў пад уплыў фанатычнага манаха, кінуў займацца жывапісам і спаліў на гарадской плошчы ў Фларэнцыі свае карціны.

1938. У Англіі была зарэгістраваная буйнейшая здзелка на рынку нерухомасці: маркіз Б'ют прадаў палову горада Кардыф за 20 млн. фунтаў стэрлінгаў. Сярод прададзенай маёмасці былі тэатры, гароды, 20.000 дамоў, 1.000 крамаў і 250 пабаў.

1950. У Баранавічах нарадзілася расійская праваабаронца Валерыя Навадворская.

18 траўня

1707. Пад кіраўніцтвам беларускага друкара Ільі Капіевіча ў Маскве быў адліты новы шрыфт, які атрымаў назву «грамадзянскага» і замяніў царкоўнаславянскі.

1863. Адбыліся першыя пакаранні паўстанцаў Кастуся Каліноўскага: у Вільні быў павешаны ксёндз Ішора, а ў Мінску расстраляны афіцэр Цюндзявіцкі. За два гады знаходжання Мураўёва-вешальніка на пасадзе віленскага генерал-губернатара (1863—65) было павешана і расстраляна 128 чалавек, тысячы сасланыя ў Сібір.

1868. Нарадзіўся апошні расійскі імператар Мікалай II. Кажуць, мяккі быў чалавек: пяці дзён агульнагарадскога страйку ў сталіцы ў сакавіку 1917 г. хапіла, каб прымусіць яго адрачыся ад трона.

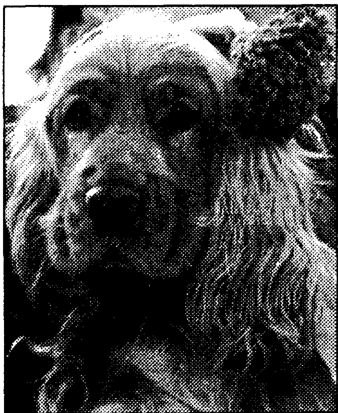
1920. Нарадзіўся Караль Юзаф Вайтыла — польскі святар, які пад імем Яна-Паўла II стаў першым за апошнія 450 гадоў Рымскім Папам неітальянскага паходжання.

Падрыхтаваў
Юрась БАРЫСЕВІЧ

АФІША

Сабачы маскарад

17 траўня ў Палацы СКА, што ва Уруччы, пройдзе вялікае свята сабакаў і іхніх гаспадароў — экстэр'ерныя рынгі (г.зн. конкурсы знешняга выгляду) і спаборніцтвы, а таксама касцюмаваны сабачы баль. На свяце можна будзе пабачыць сабакаў-чэмпіёнаў (яны выступяць у «Залатым рынгу»). Адбудуцца паказальныя выступленні самых спрытных і дасціпных чацвераногіх сяброў чалавека. І нават калі вы лічыце, што самы-самы — менавіта ваш уласны Тузік, усё роўна не адмаўляйцеся ад гэтага відовішча. Пачатак — а 12-й гадзіне, праезд ад станцыі метро «Усход» аўтобусамі 15, 269.

ТЭАТРЫ

Гомельскі абласны драматычны тэатр прыязджае на гастролі ў Мінск. З 20 па 31 траўня гомельцы пакажуць шэсць сваіх імпрэзаў. Звяртае на сябе ўвагу жанравы склад іхняга рэпертуару — тры камедыі, адна «легкадумная камедыя», адна «паліцэйская камедыя» і карнавальнае прадстаўленне. Менавіта з карнавалу і пачынаюцца гастролі — гэта будзе «Дванаццатая ноч» паводле Шэкспіра, якую можна паглядзець у памяшканні Рускага тэатра 20 і 21 траўня.

Тэатр Янкі Купалы пакажа 15 траўня «Тутэйшыя», 16-га — «Паўлінку» (Вялікая сцэна) і «Смех лангусты» (Малая сцэна). Затым у Купалаўскім тэатры цэлы тыдзень спектакляў не будзе, бо трупа атрымала запрашэнне на тэатральны фестываль імя Чэхава, які пройдзе ў Маскве. Купалаўцы, між іншым, збіраюцца паказаць на фестывалі «Князя Вітаўта».

Тэатр оперы і балета запрашае паглядзець 15 траўня балет «Раймонда», 16-га — оперу «Рыгалета», 17-га раніцай — балет «Тры парсючкі», увечары — оперу «Севільскі цырульнік». 19 траўня раніцай пройдзе дзіцячая опера «Чароўная музыка», 20 траўня можна паглядзець балет «Жызэль», 21-га — оперу «Іаланта». У Тэатры музычнай камедыі 15-га — «Цыганскі барон», 16-га — канцэрт артыстаў аперэты, 17-га — «Залатое кураня» (раніца) і «Жанчына-кажан» (вечар), 20-га — «Ноч у Венецыі», 21-га — «Шклянка вады».

На «Вольнай сцэне» 15 траўня — «Дзіця з Батлеема», 21-га — «Барбара Радзівіл». У Маладзёжным тэатры вас чакаюць на «Сакрэт Шахразады» (15 траўня), «Брыдкае качаня» (17 траўня, пачатак у 11:00), «Я хачу быць каханай» (19-га) і «Хітрыкі Скапэна» (21 траўня). Тэатр-студыя кінаакцёра пакажа 16 і 17 траўня «Апошнюю жанчыну сеньёра Хуана», а 20 і 21 траўня — «Мы ідзём глядзець «Чапаева».

У Тэатры лялек 15, 16 і 17 траўня дзеці могуць пабачыць «Гісторыю снежнай каралевы, якую распавяла яна сама» (пачатак у 10:30 і 13:00), а для дарослых тут пройдуць «Боская камедыя» (20 траўня) і «Прыгоды бравага салдата Швейка» (21 траўня). «Дарослыя» спектаклі ў Тэатры лялек пачынаюцца а 19-й гадзіне.

КАНЦЭРТЫ

Адна з галоўных падзеяў мінскага музычнага жыцця ў траўні — юбілей народнага артыста Беларусі Міхаіла Казінца. Шаноўнаму маэстра прысвячаюцца некалькі канцэртаў, на якіх дырыжыраваць будзе сам юбіляр. 15 траўня М.Казінец выступіць з Дзяржаўным акадэмічным сімфанічным аркестрам Беларусі, Акадэмічным хорам Дзяржтэлерадыёкампаніі, хорам Беларускай акадэміі музыкі. Галоўнымі гасцямі на канцэрце будуць народны артыст СССР піяніст Мікалай Пятроў і заслужаная артыстка Беларусі Любоў Каспорская (сапрана) — яны будуць саліраваць пры выкананні 2-га канцэрта С.Рахманінава і 6-й сімфоніі («Полацкія пісьмёны») А.Мдзівані.

18 траўня ў Канцэртнай зале адбудзецца канцэрт Дзяржаўнага акадэмічнага народнага аркестра Беларусі імя І.Жыновіча. Мастацкі кіраўнік і галоўны дырыжор гэтага калектыву — Міхаіл Казінец. У праграме канцэрта — арыі і рамансы, папулярная інструментальная музыка.

У бліжэйшыя дні ў філарманічнай зале пройдзе некалькі цікавых канцэртаў класічнай музыкі, адрасаваных перш за ўсё дзецям. 16 траўня а 18-й гадзіне мастацтвазнаўца А.Ойстрах і піяністка Т.Старчанка правядуць чарговую сустрэчу з цыкла «Садружнасць муз», яна будзе прысвечаная парадоксам мастацтва XX стагоддзя. 17 траўня а 16-й гадзіне адбудзецца канцэрт абанемента № 7 (гэты цыкл знаёміць маленькіх аматараў класікі з буйнейшымі музычнымі калектывамі Беларусі). На гэты раз выступаць будзе Дзяржаўны камерны аркестр Беларусі.

19 траўня а 19-й гадзіне ў Канцэртнай зале будзе спяваць узорны хор «Крынічка» мінскай СШ № 77, які сёлета адзначае сваё 20-годдзе. У рэпертуары хору беларускія песні і духоўная музыка (дарэчы, гэты хор на Вялікдзень спявае і ў храме). Маленькія спевакі бывалі на гастролях у Францыі і Германіі і таму амаль не баяцца выступаць на галоўнай беларускай сцэне.

18, 19 і 20 траўня ў Доме афіцэраў пройдуць выступленні маскоўскіх эстрадных артыстаў пад назвай «У гасцях у «Смехапанарамы». Праўда, сам вядучы тэлевізійнай «Смехапанарамы» Я.Петрасян у Мінск не прыедзе, аднак будуць іншыя героі тэлеэкрана — напрыклад, С.Мішулін і Р.Рудзін, якія ў перадачы «Кабачок «13 крэслаў» (што даўно сканала, але дагэтуль не забылася) выконвалі ролі «пана Дырэктара» і «пана Гімалайскага». Квіткі на канцэрт каштуюць ад 80 да 350 тысячаў рублёў, пачатак а 19-й гадзіне.

Ганна ШЫМЕЛЕВІЧ

ПАНЯДЗЕЛАК
18 траўня

БТ
07.00 Доброе утро, Беларусь! 08.00 Резонанс. 08.50 Телебарометр. 09.05 «Сегодня с вами...» 09.40 Премьера песни. 09.55 «Я рисую». 10.10 Здоровье. 10.45, 18.20 «Дела судейские». 11.35 Бездельник. 12.05 Теленавигатор. 12.25 «А музыка звучит...» 13.00, 15.00, 18.00, 00.35 Новости. 13.10 «Государственная граница». Х/ф. 14.15 Музыка без границ. 14.40 Параграф. 15.15 Видеокурс французского языка. 15.45 «Радужный хоровод». 16.05 ТВ – школе. Белорусская литература. 5-й класс. 16.30 Регион. 17.00 Концертный сезон. 17.30 Гости в дом. 19.15 Белорусский хит-парад. 19.20 «Сегодня с вами...». 20.00 «Морской бой». 20.40 Колыбельная. 21.00 Панорама. 21.55 «Смеяться – не грех». 22.15 «Семь стариков и одна девушка». Х/ф. 23.35 Дневник чемпионата Европы по боксу. 00.05 Третий тайм. 00.50 «Футбол-98. На пути к чемпионату мира». Видеофильм.

ОРТ
17.00, 00.10 Новости. 17.20 «Роковое наследство». 18.00 Погода. 18.05 Час пик. 18.30 Угадай мелодию. 19.00 «Человек в маске». 19.45 Спокойной ночи, малыши! 20.00 Время. 20.40 «Горящая зона». Х/ф. 21.45 М.Ульянов в серии «ЖЗЛ». 22.25 «Без свидетелей». Х/ф. 00.20 Программа передач.

РОССИЯ
13.00, 16.00, 19.00, 22.45 Вести. 13.30 «Уважаемый человек». Х/ф. 14.25 «Маленький бродяга». 14.55 «Арабела возвращается, или Румбурак – король Страны сказок». 15.55 Прогноз погоды. 16.30 «Это Москва». Д/ф. 16.40 Кольцевые автогонки. 17.35 Ваши любимые мелодии. 17.45 «Благочестивая Марта». Х/ф. 1-я с. 19.25 Подробности. 19.40 «Санта-Барбара». 20.40 «Казанова-70». Х/ф. 23.05 Дежурная часть. 23.20 Сиреневый туман. 00.00 Автошоу. 00.30 Прогноз погоды.

КУЛЬТУРА
07.00 Программа передач. 07.05, 13.00, 19.30, 23.00 Новости культуры. 07.20 «Волшебная лампа Аладдина». 08.45 Книжный кладезь. 09.00, 11.00, 15.00, 17.00 Новости. 09.05 Спектакль «Горное гнездо». Ч.1-я. 10.25 Петербургский гурмэ. 10.40 Формат. 11.05 «Из музыкальных фондов». 11.30 Программа передач. 11.35 Спектакль «Дон Кихот и Дон Жуан». 12.50 Музыкальный экспромт. 13.15 «Без визы». 13.30 «Автограф мастера». 14.15 «Музыка на века». 14.45 Вместе с Фафалей. 15.05 «...И обо мне вспомянет». 15.50 «Лукоморье». 16.10 Вижу цель. 16.35 Мультфильм. 16.45 Компьютер. 17.05 «Фестивали. Конкурсы. Концерты». 18.00 Док. фильмы. 19.00 «Поэтические позвонки». 19.15 Чудо-сказка. 19.50 Романсиада-98. 20.10 Треугольная сфера А.Рукавишникова. 20.45 После новостей... 21.05 «Вариант к портрету». 21.45 Египетские дни и ночи. 22.05 «Удачи, Френчи!» Х/ф. 4-я с. 23.20 Программа передач.

НТВ
05.00, 09.00 Сегодня утром. 08.05, 21.50 «Крутой Уокер». 09.10 Вчера в «Итогах». 10.10 «Итого» с В.Шендеровичем. 10.25 Итоги. Ночной разговор. 11.00, 13.00, 15.00 Сегодня днем. 11.15 Погода. 11.25 «Старый телевизор». 13.20 «Неизвестные солдаты». Х/ф. 15.20 «Улица Сезам». 15.50 «Любовь и тайны Сансет Бич». 16.40 «Николай и Александра». Ч.1-я. 17.10 Впрок. 17.20 Криминал. 17.35 Футбольный клуб. 18.00, 21.00 Сегодня вечером. 18.40 Герой дня. 19.00 «Провинциалка». Х/ф. 22.40 Сегоднячко. 23.15 Сегодня в полночь. 23.40 Синемания.

НТВ+

НАШЕ КИНО
09.00 «Дочки-матери». 11.40 «Не будите спящую собаку». 2 серии. 12.45 «Девчата». 14.15, 18.10 КиНовости. 14.25 «Через Гоби и Хинган». 2 серии. 17.00 «Мертвые души». 18.20 «Афоня». 19.45 «Крах инженера Гарина». 20.50 «Идиот». 22.45 Завтра в программе.

МИР КИНО
09.30 Сегодня в программе. 09.35 «Ребекка». 4-я с. 10.30, 19.00 Календарь «Мира кино». Фрэнк Капра. 10.40 «Под прицелом». Д-17. 12.10, 18.10 «Судебный процесс». 13.55, 19.10 КиНовости. 14.05 «Король-рыбак». Д-17. 16.20 «Опасный человек: полковник Лоуренс после Аравии». Д-13. 19.20 «Уикэнд в провинции». Д-17. 20.50 «Долгий путь домой». С. 22.25 «Высота «Гамбургер». Д-13.

СПОРТИВНЫЙ КАНАЛ
06.00 Итоги. Спорт. 06.30, 14.15 Уроки настольного тенниса. 06.45, 11.10 Аэробика. 07.10 Большой ринг. 08.25 Футбол. Чемпионат Италии. 10.20 Баскетбольное обозрение НБА. 11.00, 14.00, 20.00, 22.45 Новости. 11.35 Настольный теннис. Чемпионат Европы. 12.40 Атлас Ралли-98. 13.10 Журнал ФИФА. 13.40 Звезды мирового спорта. 14.30 «Щит и меч». 15.00 Хоккей. Чемпионат мира. 17.00 Московский международный фестиваль горных фильмов. «Монументолазы». 17.30 «Мир паруса». 18.00 «Железный фактор». 18.30 Спортивные танцы. Чемпионат России. 20.10 Программа передач. 20.15 Золотой фонд. 21.30 Шахматы. Международный турнир. 22.00 Тайский бокс. 22.55 Вечер в парижском Дворце спорта «Берси».

МУЗЫКА
07.00, 13.00, 19.00 Прогноз погоды. 07.05, 08.00, 10.00, 11.00, 13.05, 14.00, 16.00, 17.00, 19.05, 20.00, 22.00, 23.00 Русский час с «Виршами». 09.00 Жизнь за бугром. 12.00 «Терем-хит-парад». 15.00, 18.00, 21.00, 00.00 Музыка из-за бугра.

8-Й КАНАЛ
18.00 Программа К.Копланда. 18.30 «Пострелята». 18.45 Today. 19.15 «Кунг-фу. Легенда продолжается». Х/ф. 20.00 Аэробика. 20.30 Мультпланета. 20.40 Автомобили и запчасти. 20.45 Док. фильм. 21.40 Видеотовары. 21.45 Музыка на телеканале. 22.15 «Частный детектив». Х/ф.

АЎТОРАК
19 траўня

БТ
07.00 Доброе утро, Беларусь! 08.00, 13.00, 15.00, 18.00, 23.40 Новости. 08.15 «Сегодня с вами...» Генеральный директор Республиканского центра учета недвижимости Н.Улахович. 08.50 Потребительская корзина. 09.05 ТВ – школе. Белорусская литература. 5-й класс. 09.30 «Вас вызывает Спортландия». 10.20 Туробъектив. 10.45, 18.20 «Дела судейские». 11.35 Бон тон. 12.00 Гости в дом. 12.25 «А музыка звучит...» 13.10 Чемпионат Европы по боксу. 14.00 Киноконцерт «В плену любви...» 14.35 «Макаенка, 9». 15.10 ТВ – школе. Белорусская литература. 7-й класс. 15.45 «Страна волшебных сердец». Международный фестиваль юных артистов. 16.25 Уроки Н.Новожиловой. 16.55 «Крок». 17.25 Многоголосие. 19.15 Белорусский хит-парад. 19.25 «Сегодня с вами...» Ректор Республиканского института профобразования А.Шкляр. 20.05 «Новая коллекция». 20.40 Колыбельная. 21.00 Панорама. 21.55 «Смеяться – не грех». 22.15 «В ожидании». Х/ф. 22.50 Дневник чемпионата Европы по боксу. 23.20 Международные спортивные новости. 23.55 «Я приглашаю в свой салон». Бенефис Э.Езерской.

ОРТ
08.00, 11.00, 14.00, 17.00, 23.15 Новости. 08.15, 17.20 «Роковое наследство». 09.40 «Человек в маске». 10.30 Угадай мелодию. 11.15 «Вместе». 14.20 «Волшебник страны Оз». 14.55 Счастливый случай. 15.40 «Пещера Золотой розы». 16.10 ...До шестнадцати и старше. 16.30 Вокруг света. 18.00 Погода. 18.05 Час пик. 18.30 Угадай мелодию. 19.00 Тема. 19.45 Спокойной ночи, малыши! 20.00 Время. 20.40 «Верные друзья». Х/ф. 22.40 «Адмирал Кузнецов. Готовность № 1». 23.25 Программа передач.

РОССИЯ
16.00, 19.00, 22.45 Вести. 16.35 «Репортер». 17.05 Любовь с первого взгляда. 17.35 «Благочестивая Марта». 2-я с. 19.25 Подробности. 19.45 «Санта-Барбара». 20.50 «Петербургские тайны». 21.50 «Пси фактор». 23.05 Дежурная часть. 23.20 Горячая десятка. 00.15 Прогноз погоды.

КУЛЬТУРА
07.00 Программа передач. 07.05, 13.00, 19.30, 23.00 Новости культуры. 07.20 Док. фильмы. 08.20 «Был месяц май». Г.Бакланов. 08.35 «Поэтические позвонки». 08.50 Музыкальный экспромт. 09.00, 11.00, 15.00, 17.00 Новости. 09.05 Спектакль «Горное гнездо». Ч.2-я. 10.20 Консилиум. 10.45 Поклонникам Терпсихоры. 11.05 «Сад искусств». 11.30 Программа передач. 11.35 Спектакль «Истцы и ответчики». 13.15 «Фольклорная весна». 13.45 «Парижский журнал». 14.15 «Я садовником родился». 14.30 Ноу хау. 14.45 «Время, портреты, судьбы». 15.05 «Школьный учитель». Х/ф. 15.50 «Лукоморье». 16.10 «Как показать художника». 16.45 Компьютер. 17.05 «2003». К 300-летию Санкт-Петербурга. 17.10 «Русская усадьба». 17.35 «Негаснущие звезды». Анна Герман. 18.00 Док. фильмы. 19.15 Чудо-сказка. 19.50 Богема. 20.45 После новостей... 21.05 Телевидение XXI века. Фильм «Лестница». 21.40 Концерт Н.Луганского. 22.10 «Удачи, Френчи!» 5-я с. 23.20 Программа передач.

НТВ
05.00, 09.00 Сегодня утром. 15.00 Сегодня днем. 15.20 «Улица Сезам». 15.50 «Любовь и тайны Сансет Бич». 16.40 «Николай и Александра». Ч.2-я. 17.10 Впрок. 17.20 Криминал. 17.35 Футбольный клуб. 18.00, 21.00 Сегодня вечером. 18.40 Герой дня. 19.00 «Попробуй найти истину». Х/ф. 21.50 «Крутой Уокер». 22.40 Сегоднячко. 23.15 Сегодня в полночь. 23.40 «Сумерки». 00.05 «Золотой граммофон».

НТВ+

НАШЕ КИНО
09.00 «Крах инженера Гарина». 10.10 «Идиот». 12.05 «Афоня». 13.35, 17.00 «Мертвые души». 1-я и 2-я с. 14.45 «Девушка спешит на свидание». 15.45, 20.00 КиНовости. 15.55 «Ах, водевиль, водевиль...» 18.20 «Женщины». 20.10 «Крах инженера Гарина». 2-я с. 21.15 «Мания Жизели». 22.45 Завтра в программе.

МИР КИНО
09.30 Сегодня в программе. 09.35, 17.15 «Судебный процесс». 1-я и 2-я с. 10.25 «Опасный человек: полковник Лоуренс после Аравии». Д-13. 12.10, 19.40 КиНовости. 12.20 «Высота «Гамбургер». Д-13. 14.05 «Долгий путь домой». С. 15.40 «Уикэнд в провинции». Д-17. 18.10 «Вдали от дома». Д-13. 19.50 «Волшебный камень». Д-13. 21.30 «Грех». Д-17. 23.00 «Причастие». Д-17.

СПОРТИВНЫЙ КАНАЛ
06.00, 11.00, 14.00, 20.00, 22.45 Новости. 06.10, 14.10 Уроки волейбола. 06.25, 11.10 Аэробика. 06.50 «Железный фактор». 07.25 Шахматы. Международный турнир. 07.55, 18.30 Спортивные танцы. Чемпионат России. 09.25 Московский международный фестиваль горных фильмов. «Монументолазы». 10.15 Power Week – Неделя НХЛ. 11.35 Настольный теннис. Чемпионат Европы. 13.10 «Железный фактор». 13.40 Звезды мирового спорта. 14.25 Хоккей. Чемпионат мира. 16.30 Московский международный фестиваль горных фильмов. «Фанские горы». 17.00 Международный турнир по каратэ «Дайдо Джуку Каратэ До». 18.00, 23.25 «Рядом». 20.10 Программа передач. 20.15, 22.55 Футбол. Чемпионат Испании. 20.45 Баскетбол. Чемпионат НБА. 23.55 Вечер в парижском Дворце спорта «Берси».

МУЗЫКА
07.00, 13.00, 19.00 Прогноз погоды. 07.05, 08.00, 10.00, 11.00, 13.05, 14.00, 16.00, 17.00, 19.05, 20.00, 22.00, 23.00 Русский час с «Виршами». 09.00, 15.00, 18.00, 21.00, 00.00 Музыка из-за бугра. 12.00 «Русский час» с гостем в студии.

8-Й КАНАЛ
18.00 Программа К.Копланда. 18.30 «Пострелята». 18.45 Today. 19.15 «Кунг-фу. Легенда продолжается». Х/ф. 20.00 «Снег в раю». Д/ф. 20.30 Мультпланета. 20.40 Отдых и туризм. 20.45 «Сентябрь». Х/ф. 1-я ч. 21.45 Телемагазин. 22.00 «Случайный ад». Х/ф.

СЕРАДА
20 траўня

БТ
07.00 Доброе утро, Беларусь! 08.00, 13.00, 15.00, 18.00, 00.30 Новости. 08.15 «Сегодня с вами...» Ректор Республиканского института профобразования А.Шкляр. 08.50 Потребительская корзина. 09.05 ТВ – школе. Белорусская литература. 7-й класс. 09.40 «Око». 10.00 Многоголосие. 10.35, 18.20 «Дела судейские». 11.25 Видимо-невидимо. 12.25 «А музыка звучит...» 13.10 Чемпионат Европы по боксу. 14.00 Телевизионный Дом кино. 14.25 «Зорная ростань». 15.10 Видеокурс французского языка. 15.40 «5 х 5». 16.10 «Небесные звоны». Телеочерк. 16.30 «Пограничье». 17.00 Монолог. 17.30 Судьба моя и надежда. 19.10 Белорусский хит-парад. 19.15 «Сегодня с вами...» Главный редактор журнала «Беларусь» А.Шебалин. 19.55 Королевская охота. 20.40 Колыбельная. 21.00 Панорама. 21.55 «Смеяться – не грех». 22.15 «Провинциалки». Х/ф. 23.45 Дневник чемпионата Европы по боксу. 00.45 Темная комната.

ОРТ
08.00, 11.00, 14.00, 17.00, 23.15 Новости. 08.15, 17.20 «Роковое наследство». 09.00 Тема. 09.45 В мире животных. 10.25 Смехопанорама. 11.15 «Вместе». 14.20 Мультфильм. 14.45 Классная компания. 15.15 Зов джунглей. 15.40 «Пещера Золотой розы». 16.10 ...До шестнадцати и старше. 16.30 Вокруг света. 18.00 Погода. 18.05 Час пик. 18.30 «Золотая лихорадка». 19.10 Человек и закон. 19.45 Спокойной ночи, малыши! 20.00 Время. 20.40 «Подорожник». Х/ф. 22.30 «Гибель Машерова. Заговор или злой рок?». Д/ф. 23.25 Программа передач.

РОССИЯ
06.30, 10.00, 16.00, 19.00, 22.45 Вести. 07.00 Дежурная часть. 07.15 Товары – почтой. 07.20 Медицинский вестник. 07.30 Деньги. 07.45 Графоман. 07.55 Православный календарь. 08.00 Маски-шоу. 08.30 Подиум д'арт. 09.05, 19.45 «Санта-Барбара». 13.30 «Жизнь Дэвида Копперфилда, рассказанная им самим». Х/ф. 14.25 «Маленький бродяга». 14.55 «Арабела возвращается, или Румбурак – король Страны сказок». 16.30 «Это Москва». Д/ф. 16.45 На дорогах России. 16.55 Прогноз погоды. 17.00 Кроссворд. 17.30 «Грех». Х/ф. 19.25 Подробности. 20.45 «Петербургские тайны». 21.45 «Агата Кристи. Пуаро». 23.05 Дежурная часть. 23.15 Живая коллекция. 00.10 «Танцуй твист и кричи». Х/ф. 01.55 Прогноз погоды.

КУЛЬТУРА
15.00, 17.00 Новости. 15.05 «Школьный учитель». 15.50 «Лукоморье». 16.15 Концерт «Русского музыкального общества». 16.45 Компьютер. 17.05 «2003». 17.10 Академия спорта. 17.30 «Петербургские портреты». 18.00 Кто мы? 18.30 Гостиная И.Архиповой. 19.10 Программа передач. 19.15 Чудо-сказка. 19.30, 23.05 Новости культуры. 19.50 Богема. 20.45 После новостей... 21.05 Телевидение XXI века. Фильм «Четвертое измерение». 21.40 «Культтовары». 22.10 «Удачи, Френчи!» 6-я с.

НТВ
05.00, 09.00 Сегодня утром. 08.05 Лучшие цирки мира. 09.15 Полицейские будни. 09.30 Герой дня без галстука. 10.00 Своя игра. 10.30 Мультфильм. 10.40 «Среда». 11.00, 13.00, 15.00 Сегодня днем. 11.15 Погода. 11.20 «Харапельехос». Х/ф. 13.20 «Между рельсами». Х/ф. 15.20 «Улица Сезам». 15.50 «Любовь и тайны Сансет Бич». 16.40 «Коко Шанель. Частная жизнь». Ч.1-я. 17.10 Впрок. 17.20 Криминал. 17.35 Футбольный клуб. 18.00, 21.00 Сегодня вечером. 18.40 Герой дня. 19.00 «Под подозрением». Х/ф. 21.35 Футбол. Лига чемпионов. 23.45 Сегоднячко. 00.00 Сегодня в полночь.

НТВ+

НАШЕ КИНО
09.00, 19.50 «Крах инженера Гарина». 2-я и 3-я с. 10.10 «Мания Жизели». 11.40, 17.00 «Мертвые души». 2-я и 3-я с. 13.00 «Торговка и поэт». 14.30, 18.15 КиНовости. 14.40 «Мужские портреты». 2 серии. 18.25 «Суета сует». 20.55 «Господин оформитель». 22.40 Завтра в программе.

МИР КИНО
09.30 Сегодня в программе. 09.35, 17.00 «Судебный процесс». 2-я и 3-я с. 10.30, 19.35 Календарь «Мира кино». Джеймс Стюарт. 10.40, 19.25 КиНовости. 10.50, 19.45 «Случайный секс?» Д-17. 12.15 «Причастие». Д-17. 14.00 «Грех». Д-17. 15.30 «Вдали от дома». Д-13. 17.55 «К востоку от Слоновьей скалы». Д-13. 21.10 «Свадьба». Д-13. 23.10 Викторина «Угадай кино».

СПОРТИВНЫЙ КАНАЛ
06.00, 11.00, 14.00, 20.00, 23.50 Новости. 06.10, 14.10 Уроки бодибилдинга. 06.25, 11.10 Аэробика. 06.50 Футбол. Чемпионат Испании. 07.20 «Рядом». 07.50, 18.30 Спортивные танцы. Чемпионат России. 09.20 «Мир паруса». 09.45 Золотой фонд. 11.35 «Кровь, пот и слава». Из истории спорта. 12.30 Конный спорт. 14.25 Бой сильнейших боксеров-профессионалов. Рой Джонс – Вирджил Хилл. 17.25 Удивительные игры народов мира. 18.00 «Акваспорт». 20.10 Программа передач. 20.15 Футбол. Чемпионат Италии. 21.05 Перед финалом Лиги чемпионов. 21.35 Футбол. Лига чемпионов. «Реал» (Испания) – «Ювентус» (Италия). 00.00 Вечер в парижском Дворце спорта «Берси».

МУЗЫКА
07.00, 13.00, 19.00 Прогноз погоды. 07.05, 08.00, 10.00, 11.00, 13.05, 14.00, 16.00, 17.00, 19.05, 20.00, 22.00, 23.00 Русский час с «Виршами». 09.00, 12.00, 15.00, 18.00, 00.00 Музыка из-за бугра. 21.00 Жизнь за бугром.

8-Й КАНАЛ
18.00 Программа К.Копланда. 18.30 «Пострелята». 18.45 Today. 19.15 «Кунг-фу. Легенда продолжается». Х/ф. 20.00 Аэробика. 20.30 Мультпланета. 20.45 «Сентябрь». Х/ф. 2-я ч. 21.45 Формула безопасности. 22.10 Медицина и здоровье. 22.15 «Слишком быстрый, слишком молодой». Х/ф.

ЧАЦВЕР
21 траўня

БТ
16.00 ТВ – школе. Белорусская литература. 7-й класс. 16.35 «Куда пойти учиться?» 17.00 «Переход». 17.25 Концертный сезон. 18.00, 00.50 Новости. 18.20 Чемпионат Европы по боксу. 19.15 Белорусский хит-парад. 19.25 «Сегодня с вами...» Протопресвитер Белорусской греко-католической церкви отец Ян Матусевич. 20.00 Сделано в Беларуси. 20.15 Криминальная хроника. 20.40 Колыбельная. 21.00 Панорама. 21.55 «Смеяться – не грех». 22.15 «Родственники!» Х/ф. 00.05 Дневник чемпионата Европы по боксу. 01.05 «Крок». 01.35 Акколада.

ОРТ
08.00, 11.00, 14.00, 17.00, 23.35 Новости. 08.15, 17.20 «Роковое наследство». 09.00 Человек и закон. 09.35 Пока все дома. 10.10 Домашняя библиотека. 10.20, 18.30 «Эти забавные животные». 11.15 «Вместе». 14.20 «Невероятные приключения Джонни Квеста». 14.45 Классная компания. 15.10 Волшебный мир, или Синема. 15.40 «Пещера Золотой розы». 16.10 ...До шестнадцати и старше. 16.30 Вокруг света. 18.00 Погода. 18.05 Час пик. 19.05 «Чтобы помнили...» 19.45 Спокойной ночи, малыши! 20.00 Время. 20.40 «Хроника пикирующего бомбардировщика». Х/ф. 22.20 «В поисках пропавших сокровищ». Х/ф. 22.50 Концерт группы «Сплин» в Лужниках. 23.45 Программа передач.

РОССИЯ
06.30, 10.00, 16.00, 19.00, 22.45 Вести. 07.00 Дежурная часть. 07.15 Товары – почтой. 07.20 Мир здоровья. 07.30 Деньги. 07.45 Графоман. 07.55 Православный календарь. 08.00 Вовремя. 08.30 Автошоу. 09.05, 19.45 «Санта-Барбара». 13.30 «Жизнь Дэвида Копперфилда, рассказанная им самим». 14.30 «Маленький бродяга». 14.55 Ваши любимые мелодии. 15.05 «Фрам – полярный медведь». 16.30 «Это Москва». Д/ф. 16.45 Прогноз погоды. 16.50 Любовь с первого взгляда. 17.20 «Белые ночи». Х/ф. 19.25 Подробности. 20.45 «Петербургские тайны». 21.50 «Притворщик». 23.05 Дежурная часть. 23.20 Подиум д'арт. 23.45 Лучшие игры НБА. 00.25 Прогноз погоды.

КУЛЬТУРА
07.00 Программа передач. 07.05, 13.00, 19.30, 23.00 Новости культуры. 07.20 «Руслан и Людмила». Отрывки из поэмы. 08.00 «Звук миров». 09.00, 11.00, 15.00, 17.00 Новости. 09.05 Скульптор В.Цигаль. 09.50 «Театр». Х/ф. 1-я с. 11.05 «Сад искусств». 11.30 Программа передач. 11.35 «Жизнь А.Н.Островского». 12.35 Образ жизни. 13.15 «Воскресенье в провинции». 14.05 Шаг в будущее. 14.20 «Очень русский композитор». 15.05 «Школьный учитель». 15.55 «Лукоморье». 16.15 «Он был забавным». Лоуренс Оливье. Ч.1-я. 16.45 Компьютер. 17.05 «2003». 17.10 «Авангард». 17.25 Лики истории. 18.00 Новое кино. 18.40, 19.50 «Избранное-2000». Ч.1-я и 2-я. 19.15 Чудо-сказка. 20.45 После новостей... 21.05 Телевидение XXI века. Фильм «Оркестр». 22.10 Спектакль «Свободным сердцем...». 23.20 Программа передач.

НТВ
05.00, 09.00 Сегодня утром. 08.05, 21.50 «Крутой Уокер». 09.15 «Ключи от форта Байяр». 11.00, 13.00, 15.00 Сегодня днем. 11.15 Погода. 11.25 «Старый телевизор». 13.20 «Продлись, продлись, очарованье...» Х/ф. 14.45 «Дикая природа». 15.20 «Улица Сезам». 15.50 «Любовь и тайны Сансет Бич». 16.40 «Коко Шанель. Частная жизнь». Ч.2-я. 17.10 Впрок. 17.20 Криминал. 17.35 Хоккейный клуб. 18.00, 21.00 Сегодня вечером. 18.40 Герой дня. 19.00 «Большой кайф». Х/ф. 22.40 Сегоднячко. 23.15 Сегодня в полночь. 23.40 Баскетбол. Чемпионат NBA. 23.55 «Следуй за мной». Х/ф.

НТВ+

НАШЕ КИНО
09.00, 20.00 «Крах инженера Гарина». 3-я и 4-я с. 10.05 «Суета сует». 11.30, 17.00 «Мертвые души». 3-я и 4-я с. 12.50 «Нежданный гость». 14.20, 19.50 КиНовости. 14.30 «Будь здоров, дорогой!» 15.45 «Уроки в конце весны». 18.20 «Здравствуй и прощай». 21.00 «Линия смерти». 22.35 Завтра в программе.

МИР КИНО
09.30 Сегодня в программе. 09.35, 17.15 «Судебный процесс». 3-я и 4-я с. 10.25 «К востоку от Слоновьей скалы». Д-13. 11.55 Фильм-загадка. 13.35 «Свадьба». Д-13. 15.35 «Человек в студенческом городке». Д-13. 18.10 «Романтическая англичанка». Д-17. 20.05 КиНовости. 20.15 «Ненависть». Д-17. 21.50 «Муравьи. Паника в усадьбе Лэйк Вуд». Д-17. 23.25 «Песочные часы». Д-17.

СПОРТИВНЫЙ КАНАЛ
06.00, 11.00, 14.00, 20.00, 23.50 Новости. 06.10, 13.45 Уроки настольного тенниса. 06.25, 11.10 Аэробика. 06.50 Футбол. Чемпионат Италии. 07.40 «Акваспорт». 08.10 Московский международный фестиваль горных фильмов. «Фанские горы». 08.30, 20.15 Хоккей. Кубок Стенли. 11.35 Спортивные танцы. Чемпионат России. 13.15 Перед финалом Лиги чемпионов. 14.10 Футбол. Лига чемпионов. «Реал» (Испания) – «Ювентус» (Италия). 16.30 «Мир скорости». 17.00, 00.25 Футбол. Чемпионаты стран Латинской Америки. 17.25, 23.55 «Теннис АТР». 17.55 Родео. 19.00 Конькобежный спорт. 20.10 Программа передач. 22.45 Шахматы. Международный турнир. 23.25 «Мир скорости».

МУЗЫКА
07.00, 13.00, 19.00 Прогноз погоды. 07.05, 08.00, 10.00, 11.00, 13.05, 14.00, 16.00, 17.00, 19.05, 20.00, 22.00, 23.00 Русский час с «Виршами». 09.00 Жизнь за бугром. 10.45, 16.45, 22.45 Культурные новости. 12.00, 15.00, 18.00, 21.00, 00.00 Музыка из-за бугра.

8-Й КАНАЛ
18.00 Программа К.Копланда. 18.30 «Пострелята». 18.45 Today. 19.15 «Кунг-фу. Легенда продолжается». Х/ф. 20.00 Новости «К-видео». 20.30 Мультпланета. 20.40 Медицина и здоровье. 20.45 «Сентябрь». Х/ф. 3-я ч. 21.45 Телемагазин. 22.00 «Клуб «Райский уголок». Х/ф.

ПЯТНІЦА
22 траўня

БТ
07.00 Доброе утро, Беларусь! 08.00, 13.00, 15.00, 18.00, 00.40 Новости. 08.15 «Сегодня с вами...» Протопресвитер Белорусской греко-католической церкви отец Ян Матусевич. 08.50 Потребительская корзина. 09.05 ТВ – школе. Белорусская литература. 7-й класс. 09.40 Автопарк. 09.50 Судьба моя и надежда. 10.15 Усадьба. 10.40, 18.20 «Дела судейские». 11.30 Королевская охота. 12.10 Спектр. 12.30 Концертный сезон. 13.10 Чемпионат Европы по боксу. 14.30 Окружающая среда. 15.10 Видеокурс французского языка. 15.40 «Портрет моего учителя». Учитель истории С.Б.Горбицкий (СШ № 44 Минска). 15.55 Футбол. Чемпионат Беларуси. «БАТЭ» (Борисов) – «Гомель». 17.50 «Без права на ошибку». Видеофильм. 19.15 Белорусский хит-парад. 19.25 «Сегодня с вами...» 20.05 Парламентский вестник. 20.40 Колыбельная. 21.00 Панорама. 21.55 «Смеяться – не грех». 22.15 «Предательство голубки». Х/ф. 23.55 Дневник чемпионата Европы по боксу. 00.55 Бездельник. 01.25 Автопарк.

ОРТ
08.00, 11.00, 14.00, 17.00, 23.05 Новости. 08.15, 17.20 «Роковое наследство». 09.05 Клуб путешественников. 09.55 Смак. 10.15 Домашняя библиотека. 10.25 Играй, гармонь любимая! 11.15 «Вместе». 14.20 «Новые приключения капитана Врунгеля». Х/ф. 15.35 «Улица Сезам». 16.05 «Чердачок». 16.35 Вокруг света. 18.05 Погода. 18.10 Здоровье. 18.45 Поле чудес. 19.45 Спокойной ночи, малыши! 20.00 Время. 20.40 «Мертвый груз». Х/ф. 22.20 Взгляд. 23.20 «Ядовитый плющ - 2». Х/ф. 01.15 Программа передач.

РОССИЯ
06.30, 10.00, 16.00, 19.00, 22.45 Вести. 07.00 Дежурная часть. 07.15 Товары – почтой. 07.20 «Стронг» представляет. 07.30 Деньги. 07.45 Графоман. 07.55 Православный календарь. 08.00 «Гуфигеймз». Спортивные соревнования. 08.35 «Бродвей нашей юности». Д/ф. 09.05, 19.45 «Санта-Барбара». 13.35 «Жизнь Дэвида Копперфилда, рассказанная им самим». 14.35 «Маленький бродяга». 15.05 «Фрам – полярный медведь». 16.30 «Это Москва». Д/ф. 16.45 Прогноз погоды. 16.50 Кроссворд. 17.20 «Кит-убийца». Х/ф. 19.25 Подробности. 20.45 Сам себе режиссер. 21.15 «Городок». 21.50 «Можно одолжить вашего мужа?» Х/ф. 00.00 Дежурная часть. 00.15 Бокс. Чемпионат Европы. 02.15 Прогноз погоды.

КУЛЬТУРА
07.00 Программа передач. 07.05, 13.00, 19.30, 23.00 Новости культуры. 07.20 Музыкальный экспромт. 07.35 Грустная мелодия веселого спектакля. 08.15 «...И обо мне вспомянет». 09.00, 11.00, 15.00, 17.00 Новости. 09.05 «Царская ложа». 09.45 «Театр». Х/ф. 2-я с. 11.05 «Любимый огород». 11.30 Программа передач. 11.35 «И.А.Бунин». 12.35 Р.Штраус. Сюита вальсов из оперы «Кавалер розы». 13.15 «Без визы». 13.30 «Осенние портреты». 14.00 «Каталонский этюд». Композитор Леонора Мила (Испания). 14.30 Кредо. 14.45 Вместе с Фафалей. 15.05 «Школьный учитель». 16.00 «Лукоморье». 16.15 «Он был забавным». Лоуренс Оливье. Ч.2-я. 16.45 Компьютер. 17.05 «Музыка из Петербурга». 17.45 «Сокровища Петербурга». 18.00 «Любимый город может спать спокойно». К 85-летию Н.Богословского. 18.25 Адмиралы Российского флота. Ф.2-й. «Русская Троя». 19.05 Мультфильм. 19.15 Чудо-сказка. 19.50 Музыкальный экспромт. 20.00 «О ты, последняя любовь». 20.45 После новостей... 21.05 Телевидение XXI века. Фильм «Манхэттен». 21.40 «Театр одного художника». 22.00 Телевидение XXI века. Фильм «Вашингтон». 22.30 «С потолка». 23.20 Программа передач.

НТВ
05.00, 09.00 Сегодня утром. 08.05 Намедни-82. 09.15 «Александр Пархоменко». Х/ф. 10.45 Мультфильм. 11.00, 13.00, 15.00 Сегодня днем. 11.15 Погода. 11.25 «Старый телевизор». 13.20 «Скала Крик камня». Х/ф. 15.20 «Устами младенца». 15.50 «Любовь и тайны Сансет Бич». 16.40 «Портрет Вернера Герцога». 17.10 Впрок. 17.20 Криминал. 17.35 Футбольный клуб. 18.00, 21.00 Сегодня вечером. 18.40 Герой дня. 19.00 «Пять минут страха». Х/ф. 20.40 «Куклы». 21.30 «Куклы». Х/ф. 23.00 «Роллинг Стоунз». Начало мирового турне. 23.45 «Империя страсти».

НТВ+

НАШЕ КИНО
09.00 «Крах инженера Гарина». 4-я с. 10.10 «Уроки в конце весны». 11.25 «Здравствуй и прощай». 12.55, 17.00 «Мертвые души». 4-я и 5-я с. 14.10, 18.25 КиНовости. 14.20 «Кто заплатит за удачу?» 15.30 «Там, где нас нет». 18.35 «Разные судьбы». 20.15 «Обратная точка». Передача о кино. 20.25 «Претендент». 21.30 «Расследование». 22.40 Завтра в программе.

МИР КИНО
09.30 Сегодня в программе. 09.35, 17.15 «Судебный процесс». 4-я и 5-я с. 10.25 «Муравьи. Паника в усадьбе Лэйк Вуд». Д-17. 12.00 КиНовости. 12.10 «Романтическая англичанка». Д-17. 14.05 «Песочные часы». Д-17. 15.35 «Ненависть». Д-17. 18.05 «Мятеж». Д-13. 19.45 Календарь «Мира кино». Лоуренс Оливье. 19.55 «Смешная девчонка». Д-13. 22.15 «Распутин». Д-17. 23.55 «Автомобиль». Д-13.

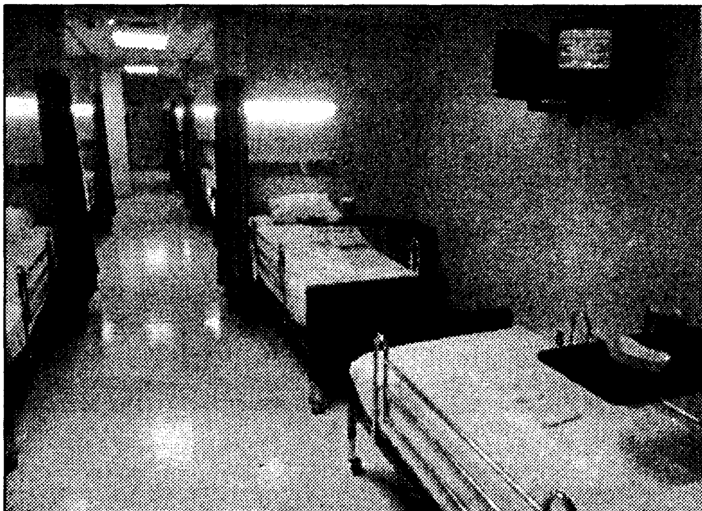
СПОРТИВНЫЙ КАНАЛ
06.00, 11.00, 14.05, 20.00, 23.00 Новости. 06.10, 14.15 Уроки шахмат. 06.25, 11.10 Аэробика. 06.50 Шахматы. Международный турнир. 07.25, 20.15 Хоккей. Кубок Стэнли. 09.55, 18.55 Синхронное плавание. Чемпионат России. 11.35 «Европейская футбольная неделя». 13.20, 23.10 Тайский бокс. 14.25 Золотой фонд. 15.40 «Теннис АТР». 16.20 Футбол. Чемпионат Бразилии. 18.10, 23.55 Power week – неделя НХЛ. 20.10 Программа передач.

МУЗЫКА
07.00, 13.00, 19.00 Прогноз погоды. 07.05, 08.00, 10.00, 11.00, 17.00, 19.05, 20.00, 22.00, 23.00 Русский час с «Виршами». 09.00, 12.00, 00.00 Музыка из-за бугра. 10.45, 16.45, 20.45 Культурные новости. 13.05 Музыка кино. 14.00 Белый танец. 15.00 Матриархат. 16.00 Вечное. 18.00 Программа «Русский час» с гостем в студии. 21.00 «Терем-хит-парад».

8-Й КАНАЛ
18.00 Программа К.Копланда. 18.30 «Остров доктора Моро». Х/ф. 18.45 Today. 19.15 «Кунг-фу. Легенда продолжается». 20.00 Аэробика. 20.30 Мультпланета. 20.40 Автомобили и запчасти. 20.45 «Предложение». Х/ф. 22.00 Отдых и туризм. 22.15 «Трудно остаться в живых». Х/ф.

Бункер для прэзідэнта

Адкрыўся для наведвання турыстаў бункер, у якім прэзідэнт ЗША павінен быў хавацца ў выпадку тэрмаядзернага ўдару. Гэтае бамбасховішча было пабудаванае напрыканцы 50-х гадоў пад фешэнэбельным атэлем «Грынбрыер» у штаце Заходняя Вірджынія. Бункер знаходзіцца на глыбіні 240 метраў, дзверы важаць 25 тонаў, таўшчыня сценаў і столяў — ад 76 да 152 см. У 153 пакоях падземнай рэзідэнцыі маглі б жыць і працаваць каля тысячы чалавек.

Кітай: смяротны рэкорд

У Кітаі зафіксаваны сусветны «рэкорд» па колькасці смяротных выпадкаў на аўтадарогах — летась іх было 74.000.

Такая статыстыка падштурхнула ўлады да мераў па барацьбе за бяспеку руху. У межах гэтай кампаніі праходзіць фотавыстава, якая наглядна паказвае жахлівыя наступствы неасцярожнасці на дарогах. Уздзеянне выставы на публіку каласальнае, паколькі для кітайцаў непрывычна, калі «дрэнная» інфармацыя складае, насуперак традыцыям, больш за 30% навінаў.

Тым не менш становішча прымушае скарыстаць моцныя сродкі. Кітай заняў першае месца па катастрофах нават нягледзячы на вельмі нізкі ўзровень аўтамабілізацыі краіны — адна машына прыходзіцца там на 30 чалавек. Цяпер колькасць машын хутка расце, але пешаходы і веласіпедысты павадзяць сябе на дарогах вельмі вольна. На невысокім узроўні і вадзіцельская дысцыпліна — шмат хто ездзіць п'яны, не спыняецца на чырвонае святло.

А пакаранні за такія парушэнні амаль умоўныя: паводле кітайскіх законаў, вінаваты ў смерці пешахода вадзіцель атрымлівае штраф памерам у 4.800 долараў (які часта выплачвае прадпрыемства) ці два месяцы турмы. Калі ж збіты аўтамабілем пешаход застаецца інвалідам, закон прымушае вінoўніка аварыі выплачваць яму пажыццёвую пенсію з уласнай кішэні. Так што некаторыя, збіўшы пешахода, могуць і яшчэ раз наехаць — каб не было залішніх праблемаў.

Першы сярод мужчынаў

Былы сенатар і кандыдат на прэзідэнцкую пасаду ад рэспубліканскай партыі Боб Доўл прызнаўся, што быў адным з першых пацыентаў, якія лячыліся пры дапамозе прэпарата В'ягра, які дапамагае ад полавага бяссілля. Шкада толькі, што гэты сродак не з'явіўся раней, заявіў палітык у інтэрв'ю агенцтву *CNN*.

У 1991 г. Б.Доўл перанёс аперацыю з прычыны рака прастаты, а пасля пройгрышу прэзідэнцкіх выбараў 1996 г. заняўся грамадскай дзейнасцю. У сваіх выступленнях у прэсе, па тэлебачанні і нават у Кангрэсе Доўл на ўласным прыкладзе даводзіў неабходнасць ранняй дыягностыкі рака і пераконваў мужчынаў шчыра расказваць урачам пра свае праблемы і своечасова праходзіць абследаванні. Што тычыцца папулярнага прэпарата В'ягра — былы сенатар перакананы, што гэта сапраўды цудадзейны сродак, які можа дапамагчы мільёнам мужчынаў.

Па матэрыялах замежнай прэсы паласу падрыхтаваў **Міхаіл ГРЫГОР'ЕЎ**

Ты можаш працаваць каралём?

Вялікабрытаніі варта было б выбіраць сваіх манархаў, а не перадаваць трон у спадчыну, лічыць былы прыдворны святар Эрык Джэймс.

У сваім артыкуле ў газеце *Independent* канонік нагадвае, што да 1213 года ў Англіі былі менавіта такія парадкі. Прыйшоў час падумаць, ці перадаюцца ў спадчыну якасці, неабходныя для прафесіі караля ці каралевы. Апрача гэтага, будучы манарх з самага нараджэння знаходзіцца ў цэнтры ўвагі сродкаў масавай інфармацыі, і часта гэта робіць ягонае жыццё невыносным.

Пчала перамагла самалёт

Звычайная пчала прымусіла адкласці рэйс самалёта авіякампаніі Japan Airlines.

Гэты выпадак адбыўся на поўначы Японіі, паведамляе амерыканская газета *Christian Science Monitor*. У салоне самалёта, што павінен быў накіравацца ў горад Нагоя з пасажырамі на борце, заляцела вялізная пчала. Усе спробы злавіць насякомае аказаліся няўдалымі, і пасажыры ў паніцы пачалі пакідаць самалёт. Толькі праз гадзіну служачыя кампаніі пры дапамозе сачка справіліся з пчалой. Незадаволеным пасажырам прапанавалі скарыстацца іншым рэйсам, астатнія атрымалі невялікую грашовую кампенсацыю.

Легендарны злодзей

У рукі паліцыі нарэшце трапіў злачынца, які ўжо стаў легендай крымінальнага свету Аўстраліі.

36-гадовы Брэндан Джэймс Эбат адбываў 12-гадовы тэрмін за рабаванне банкаў у турме штата Куінслэнд, куды яго і вярнулі праз шэсць месяцаў пасля ўцёкаў.

Яшчэ ў 1987 г. Эбат упершыню збег з турмы, дзе "цягнуў" свой першы тэрмін. За сваю "кар'еру" Эбату ўдалося абрабаваць каля сарака банкаў, скраўшы больш чым 4 мільёны аўстралійскіх долараў. У славутага злачынцы быў і свой адмысловы почырк — ён па пошце паведамляў паліцыі пра сваё чарговае злачынства, за што і заслужыў у паліцэйскіх мянушку Паштальён.

Анекдоты

Один патриот спрашивает сына:

— Куда ж ты после школы-то пойдешь?

— В университет хочу, папа!

— Ой, не иди! Туда же идут одни евреи!

— Как одни евреи? А Ломоносов?

— Эх, молодой ты сынок. Многого не знаешь. Это теперь он — Ломоносов, а раньше был — Ораниенбаум!

***

Один мужик у другого спрашивает:

— Вань, ты, говорят, недавно женился. А с чего это вдруг?

— Да вот, надоело по столовкам питаться...

— Ну, а сейчас?

— А теперь нравится!

***

Встречаются двое школьных друзей.

— Ты уже устроился?

— Да нет, работаю пока...

***

В раю принимают умерших. Вдруг распахивается дверь, вбегает мужичок. Оглядывается — и убегает. Так повторяется несколько раз. Удивленный Бог спрашивает святого Петра:

— Кто это такой?

— Да это из реанимации.

Мини-юбки изменят страну

В Иране происходит тихая женская революция

Как отмечает газета *Times*, женщины на улицах Тегерана больше не похожи на однообразные черные палатки. С приходом к власти «умеренного» президента Хатами, меняется не только политический курс Ирана, но и мода. Черная накидка-хиджаб, показатель женской скромности, теперь зачастую оторочена мехом или вообще может быть тигровой леопардовой расцветки. Некоторые женщины даже носят хиджаб в сочетании с джинсами, мини-юбками и обувью на высоком каблуке.

Закрытому мусульманскому государству непросто стать частью глобальной культуры, принимая во внимание информационную изолированность, пишет газета. Спутниковое телевидение официально запрещено, а доступ к компьютерной сети Интернет имеет только правительство. Однако главное — спрос: контрабандой через границу ввозятся видеокассеты, компакт-диски и западная пресса, в том числе и модные журналы. Так что иранские модницы в курсе последних открытий кутюрье Парижа, Лондона и Милана.

СУБОТА

23 траўня

БТ

07.00 Доброе утро, Беларусь! **08.00, 15.00** Новости. **08.15** «Михайло Ломоносов». Х/ф. **09.35** Здоровье. **10.00** Столица. **10.20** Телевизионный Дом кино. **10.55** «Все нормально, мама!» **11.30** Компьютерный полигон. **11.50** Вершина мира. **12.15** Сделано в Беларуси. **12.35** «Дамы приглашают кавалеров». Х/ф. **13.50** «Между прошлым и будущим». К 70-летию Национальной академии наук. **14.15** Телеспорт. **15.20** «Телебом». **16.20** «Футбол-98. На пути к чемпионату мира». Видеофильм. **16.50** «Древо жизни». **17.10** «Это моя работа». **17.40** «Багдадский вор». Х/ф. **19.30** Киноальманах «Беларусь». **19.40** «Из достоверных источников». **20.05** «Карамболь». **20.40** Колыбельная. **21.00** Панорама. **21.50** «Бессмертная возлюбленная». Х/ф. **24.00** Белорусский хит-парад. **00.05** Третий тайм. **00.25** Видимо-невидимо.

ОРТ

06.50 «Даниил — князь Галицкий». Х/ф. **08.30** «Гадкий утенок». **08.45** Слово пастыря. **09.00, 14.00, 16.40** Новости. **09.10** Домашняя библиотека. **09.30** «Утренняя почта». **10.05** «Каламбур». **10.40** Смак. **11.00** Возвращение Третьяковки. **11.30** Америка с М.Таратутой. **12.00** «Цивилизация». **12.30** «Мы из джаза». Х/ф. **13.55** Программа передач. **14.20** «Триумф» в Париже. **15.15** В мире животных. **15.55** Как это было. **17.00** Джентльмен-шоу. **17.30** Погода. **17.40** «Сезон охоты». 3-я с. **18.45** Приглашает Концертная студия Останкино. Андрей Кончаловский. **19.45** Спокойной ночи, малыши! **20.00** Время. **20.55** «Что? Где? Когда?» **22.30** «Курочка ряба». Х/ф. **00.30** Программа передач.

РОССИЯ

06.00 Утренний экспресс. **06.50** Утро крестьянина. **07.15** Прогноз погоды. **07.20** «Красная книга». **07.45** Мультфильм. **08.55** «Позвоните Кузе!» **09.25** Домашний очаг. **09.50** Вовремя. **10.20** Доброе утро, страна. **11.05** Почта РТР. **11.30** «Тайны темных джунглей». **12.25** «У всех на устах». **13.00, 19.00** Вести. **13.30** Люди и деньги. **14.00** Федерация. **14.55** «Арена». **15.55** Футбол. Чемпионат России. «Динамо» (Москва) — «Зенит». **17.55** Моя семья. **19.35** «Аншлаг». **20.40** «Одинокий игрок». Х/ф. **22.25** «Голова-ластик». Х/ф. **23.55** Прогноз погоды.

КУЛЬТУРА

09.00 Программа передач. **09.10** Окно в природу. **09.35** «Диапазон». **10.35** «Наобум». **11.05** «Конец лета». Х/ф. **12.45** Ортодокс. **13.00, 21.00** Новости культуры. **13.15** Спектакль «Портрет Дориана Грея». Ч.1-я. **14.45** Петербургский гурмэ. **15.00** Новости дня. Хроника человечества. **15.15** «Поэт в России больше, чем поэт». **15.40** Волшебный чемодан. **15.55** «Другая Москва». Д/ф. **16.10** Художник Сорокин. **16.30** «Личное дело». **17.00** Новости. **17.05** «2003». **17.10** «Блеф-клуб». **17.45** «Любимый город может спасть спокойно». К 85-летию Н.Богословского. **18.10** «Московский Кремль. Девять веков». Ф.4-й. **19.05** Чудо-сказка. **19.20** «Судьба, судьбою, о судьбе». **20.30** «Кто там...» **21.20** Телевидение XXI века. Фильм «Кафка». **22.20** Программа передач. **22.25** «Слово Андроникова».

НТВ

07.00 «Истребители». Х/ф. **08.35** «Возвращение на планету Обезьян». **09.00** Сегодня утром. **09.10** «Чистосердечное признание». **09.30** «Пойми меня». **10.00** «Конан». Х/ф. **10.45** От «Винта»! **11.00** «Рейтинг прессы». **11.25** «Золотой граммофон». **11.40** «Бедная Маша». 1-я и 2-я с. **14.00** Свадьба. **14.30** Своя игра. **15.00** Сегодня днем. **15.15** Суд идет. **16.05** «Детектив Нэш Бриджес». Х/ф. **17.00** Я и моя собака». **17.30** Герой дня без галстука. **18.00, 21.00** Сегодня вечером. **18.30** «Итого». **18.50** «Полицейская академия». Ф.5-й. **20.45** «Куклы». **21.35** Намедни-83. **22.25** «Объятые ужасом». 5-я с. **23.15** «Про это». **23.55** «Футбольный клуб» представляет чемпионат России.

НТВ+

НАШЕ КИНО

09.00 «Волшебник Изумрудного города». **10.10** «Разные судьбы». **11.50** «Расследование». **13.00** «Василий и Василиса». **14.30** «Театр». 2 серии. **16.50** «Адонис XIV». **17.00** «Свадьба в Малиновке». **18.30** «Аэлита, не приставай к мужчинам». **19.55** «Любимая женщина механика Гаврилова». **21.10** «Тайна «Черных дроздов». **22.40** Завтра в программе.

МИР КИНО

09.30 Сегодня в программе. **09.35** «Судебный процесс». 5-я с. **10.25** «Печаль». Д-17. **12.05** «Мятеж». Д-13. **13.45** «Миссис Мунк». Д-13. **15.20** «Распутин». Д-17. **17.05** «Другая сторона рая». 1-я с. **18.00** «Сто винтовок». Д-13. **19.50** «Не оглядывайся». Д-17. **21.20** «Смешная леди». Д-13. **23.35** «Носферату-вампир». Д-13.

СПОРТИВНЫЙ КАНАЛ

08.00, 14.00, 19.45, 23.00 Новости. **08.10** Аэробика. **08.35** Уроки футбола. **08.50** «Теннис АТР». **09.20** Московский международный фестиваль горных фильмов. «Этюды оптимизма». **09.55** Синхронное плавание. Чемпионат России. **12.00** Баскетбол. Чемпионат НБА. **14.10** «Вечер в парижском дворце спорта «Берси». **15.35, 00.25** Журнал ФИФА. **16.05** Большой ринг. **17.20, 00.00** «Мир паруса». **17.50** Футбол. Чемпионат России. «Алания» — «Шинник». **19.55** Программа передач. **20.00** Автогонки мировой серии Fedex CART. **23.30** Шахматы. Финальный матч претендентов Всемирного шахматного совета В.Крамник (Россия) — А.Широв (Испания); Матч Г.Каспаров — сборная Израиля; Международный турнир «Кубок президента».

МУЗЫКА

07.00, 13.00, 19.00 Прогноз погоды. **07.05, 08.00, 09.00, 10.00, 11.00, 12.00, 19.05, 20.00, 21.00, 22.00, 23.00, 00.00** Русский час. Радио-выходной с «РДВ». **13.05, 14.00, 16.00, 17.00** Час с VJ Никадимовым. **15.00** «По Вашему велению». **18.00** «Рандеву со звездой».

8-Й КАНАЛ

15.00 Джойс Майер «Жизнь в слове». **15.30** «Кунг-фу. Легенда продолжается». **18.30** Мультфильм. **19.55** Видеотовары. **20.00** «Бег за драконом». Х/ф. **21.30** Трюкачи Голливуда. **21.55** Телемагазин. **22.00** «Отчаянные меры». Х/ф.

НЯДЗЕЛЯ

24 траўня

БТ

07.00 Доброе утро, Беларусь! **08.00, 15.00** Новости. **08.15** «Михайло Ломоносов». Х/ф. **09.35** «Земля кладов». **10.00** «Все дело в шляпе». **10.30** Туробъектив. **10.55** «Все нормально, мама!» **11.30** Арсенал. **11.55** Белорусский дом. **12.25** «Приглашает БГУ». **13.00** Чемпионат Европы по боксу. **15.15** Сельчане. **15.40** «Приглашаем на вечерки». **16.15** «Дом милосердия». Видеофильм. **17.15** «Дом болгарина эпохи Возрождения». Д/ф. **17.35** Зорная ростань. **18.15** Теленавигатор. **18.35** Авторский концерт поэта Н.Третьякова. **19.40** Колыбельная. **20.00** Резонанс. **20.50** Телебарометр. **21.05** Стадион. **21.30** «Друзья по несчастью». Х/ф. **23.05** Дневник чемпионата Европы по боксу. **00.05** «Риск-версия». **00.35** Премьера песни. **00.50** «В джазе только девушки». **01.20** «Бархатный сезон».

ОРТ

06.50 «Майская ночь, или Утопленница». Х/ф. **07.50** Кирилл и Мефодий. День славянской письменности. **08.20** Лотто-Миллион. **08.35, 15.40** «Дисней-клуб». **09.00, 14.00, 23.55** Новости. **09.10** «Непутевые заметки». **09.30** Пока все дома. **10.10** Утренняя звезда. **11.00** Служу России! **11.30** Играй, гармонь любимая! **12.00** Крестьянские ведомости. **12.30** «Подводная одиссея команды Кусто». **13.25** Смехопанорама. **14.20** Клуб путешественников. **15.05** Футбольное обозрение. **16.35** «Колесо истории». **17.20** Погода. **17.25** «Ералаш». **17.55** «Сезон охоты». Х/ф. **19.55** Киноафиша. **20.00** Время. **20.35** «ТЭФИ-98». **00.10** Программа передач.

РОССИЯ

06.00 Утренний экспресс. **06.50** Служу Отечеству! **07.15** Осторожно, модерн! **07.40** «Аншлаг». **08.30** «Городок». **09.00** Сам себе режиссер. **09.25** Доброе утро, страна. **10.15** Русское лото. **10.55** «Тайны темных джунглей». **11.50** «Там-там». **12.40** Мир книг с Л.Куравлевым. **13.00** Вести. **13.30** Пульс. **14.00** Парламентский час. **14.50** «Закон и порядок». **15.45** Диалоги о животных. **16.40** Совершенно секретно. **17.40** Старая квартира. **19.00** Зеркало. **20.00** Театр + TV. **20.45** Концерт А.Розенбаума. **21.40** «Опиум». **22.35** Русский бой. **23.30** Бокс. Чемпионат Европы. **01.30** Прогноз погоды.

КУЛЬТУРА

09.00 Программа передач. **09.10** Сказка. **09.35** Короче говоря. **09.55** «Проданный смех». 1-я с. **11.05** Консилиум. **11.35** «Старое танго». **12.05** Странствия и странники. **12.30** В тридевятом царстве. **13.00, 21.00** Новости культуры. **13.15** Спектакль «Портрет Дориана Грея». Ч.2-я. **14.20** «Слово о полку Игореве». **15.10** Новости дня. Хроника человечества. **15.25** Книжный кладезь. **15.40** «Парадоксы истории». **16.10** Положение вещей. **17.00** Новости. **17.05** «2003». **17.15** Люди в моде. **17.30** «Тихий вечер с...» **18.00** «Таинство брака». Д/ф. **19.05** Чудо-сказка. **19.20** «15-й подъезд». **19.45** Телевидение — любовь моя. **20.40** В.Шукшин. «Микроскоп». **21.20** Программа передач. **21.25** Зажгите свечи. **21.35** «Канзас-Сити». Х/ф.

НТВ

07.00 «Три товарища». Х/ф. **08.30** «Возвращение на планету Обезьян». **09.00** Сегодня утром. **09.10** Полицейские будни. **09.30** «Пойми меня». **10.00** «Конан». Х/ф. **10.45** От «Винта»! **11.00** Большие деньги. **11.25** «Устами младенца». **12.00** «Самая красивая жена». Х/ф. **14.00** «Русский век». **14.30** «Криминальная Россия. Современные хроники». **15.00** Сегодня днем. **15.15** «Ключи от форта Байяр». **17.00** Итоги. Предисловие. **17.20** «Хорошие парни». Х/ф. **20.00** Итоги. **21.00** «Ворон». Х/ф. **22.55** Итоги. Ночной разговор. **23.25** Итоги. Спорт. **23.55** «Байки из склепа».

НТВ+

НАШЕ КИНО

09.00 «Свадьба в Малиновке». **10.30** «Аэлита, не приставай к мужчинам». **11.55** «Любимая женщина механика Гаврилова». **13.10** «Иван Федоров». 2 серии. **15.40** «Сергей Иванович уходит на пенсию». **17.00** «Инкогнито из Петербурга». **18.25** «Родня». **20.00** «Депрессия». 2 серии. **22.40** Завтра в программе.

НАШЕ КИНО

09.30 Сегодня в программе. **09.35, 17.15** «Другая сторона рая». 1-я и 2-я с. **10.30** «Два мула для сестры Сары». **12.20** «Носферату-вампир». Д-13. **13.55** «Не оглядывайся». Д-17. **15.25** «Сто винтовок». Д-13. **18.05** «Несколько хороших парней». Д-17. **20.20** «Без пощады». Д-17. **22.05** «Части тела». Д-17. **23.50** «Два мула для сестры Сары».

СПОРТИВНЫЙ КАНАЛ

08.00, 11.00, 14.00, 19.10, 22.00 Новости. **08.30, 11.10** Аэробика. **08.55** Футбол. Чемпионат России. «Алания» — «Шинник». **11.35** «Футбольный клуб» представляет чемпионат России. **12.05** Power week — неделя НХЛ. **13.00, 22.10** Шахматы. Финальный матч претендентов Всемирного шахматного совета В.Крамник (Россия) — А.Широв (Испания); Матч Г.Каспаров — сборная Израиля; Международный турнир «Кубок президента». **13.30** Московский международный фестиваль горных фильмов. «Гималайский дуплет». **14.10** «Вечер в парижском Дворце спорта «Берси». **16.10** Футбол. Лига чемпионов. «Реал» (Испания) — «Ювентус» (Италия). **18.30** Баскетбольное обозрение NBA. **19.25** Программа передач. **19.30** Фигурное катание. **20.30** Финиш кругосветной гонки «Whibread». **21.30** Журнал ФИФА. **22.40** Большой ринг.

МУЗЫКА

ДЕНЬ ЗАРУБЕЖНОЙ МУЗЫКИ

07.00, 13.00, 19.00 Прогноз погоды. **07.05, 08.00, 09.00, 10.00, 11.00, 12.00, 13.05, 14.00, 15.00, 16.00, 17.00, 18.00, 19.05, 20.00, 22.00, 23.00, 00.00** Музыка из-за бугра. **21.00** Жизнь за бугром. **22.00, 23.00, 00.00** Музыка из-за бугра.

8-Й КАНАЛ

15.00 Программа с Риком Реннером. **15.30** «Люди выпросили меня у природы». Д/ф. **16.00** «Собственность дьявола». Х/ф. **18.00** Музыка на телеканале. **18.30** Мультфильм. **19.55** Медицина и здоровье. **20.00** «Крик». Х/ф. **21.30** Новости «К-видео». **22.00** Воскресный фильм.

© НАВІНЫ. Спасылка на газету НАВІНЫ абавязковая. Падпісны індэкс 63312 E-mail: edit@svaboda.minsk.by Пасведчанне аб рэгістрацыі № 996. Юрыдычны адрас рэдакцыі: г.Мінск, пр-т газеты «Известия», 8-173
Надрукавана на паліграфічнай фабрыцы «Чырвоная зорка» ВПП імя Я.Коласа (220073 г.Мінск, 1-шы Загарадны завулак, 3) Заказ 1188 Нумар падпісаны ў друк 14.05.98 (15:00) Наклад — 21.390